

Anita Iversen, planchef
0221-252 83
anita.iversen@koping.se

Kommunstyrelsen

Utredning om framtida järnväg genom Köping

Sammanfattning

Idag är Mäljarbanan genom Köping endast enkelspårig och går i en s-kurva som inte medger högre hastigheter. Trafikverket har konstaterat att på sikt kommer dubbelspår behöva byggas i en ny rätare sträckning genom Köping eftersom målet är att Mäljarbanan ska klara 250 km/h. Det är svårt att bedriva fysisk planering för tätorten när en så viktig struktur som framtida järnvägssträckning inte är känd. Målet med denna utredning är att kunna reservera mark i översiktsplanen och därmed inte omöjliggöra en framtida järnväg i centralt läge genom Köping i framtiden.

Utredningens förslag innebär att järnvägen skulle korsa väg 250 söder om Köping och sedan gå på en bro genom industriområdet söder om hamnen och över ån. Järnvägsstationen skulle behöva flytta lite österut, och efter stationen skulle tågen gå i en tunnel under Karlbergsskogen och ansluta till befintlig järnväg längs Västeråsvägen mot Munktorp.

Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen godkänner rapporten som underlag till arbetet med revidering av översiktsplanen, samråder om förslaget i samband med denna, och rekommenderar en fortsatt förankringsprocess med Trafikverket.

Bakgrund

Bättre förbindelser i stråket Oslo-Stockholm

Idag tar en tågresa mellan Oslo och Stockholm över 6 timmar. Det finns olika aktörer som på olika sätt arbetar för att förbättra förbindelserna i stråket Oslo-Stockholm. Det finns förslag på helt ny höghastighetsjärnväg, medan andra förordar förbättring av befintlig järnväg. Trafikverket har gjort en så kallad åtgärdsvalsstudie för stråket. Deras slutsats är att utgå från befintlig järnväg. Med förbättringar av infrastruktur och ett par nya länkar skulle en restid på under tre timmar mellan huvudstäderna vara möjlig.

Med järnväg som klarar 250 km/h kommer också restiderna för de vanliga regionaltågen att minska, vilket gynnar alla orter längs stråket som järnvägen angör. Därför behöver Köpings kommun vara en aktiv part i det nationella infrastrukturarbetet så att framtida järnvägssatsningar kommer Köping till del.

Stäckningen genom Köping

Idag är Mäljarbanans sträckning genom Köping endast enkelspårig och går dessutom i en s-kurva som inte medger högre hastigheter. Detta kommer på sikt att behöva åtgärdas då Trafikverket har som mål att Mäljarbanan på lång sikt ska bli dubbelspårig, med "målhastighet" 250 km/h, hela vägen mellan Stockholm och Örebro. Om sträckan Valskog-Köping-Björke föreslår Trafikverket i "Åtgärdsvalsstudie förbättrad tillgänglighet inom stråket Stockholm-Oslo", november 2017, att "dubbelspår byggs i en ny rätare sträckning". När det gäller en nysträckning av järnvägen genom Köping har kommunen fört samtal med Trafikverket och därvid konstaterat att Trafikverket inte avser att utreda något kring denna på många år.

Kommunens översiktsplanering

Nuvarande osäkerheter för hur Mäljarbanan ska utvecklas mot 2040 ger berörda kommuner utmed sträckan stora utmaningar i den översiktliga planeringen. Köpings kommun står inför en revidering av gällande översiktsplan genom en fördjupning av översiktsplanen för Köpings tätort. I planen ska redovisning ske hur kommunens mark- och vattenområden samt bebyggda områden långsiktigt ska utvecklas eller bevaras. Det är svårt att bedriva fysisk planering för tätorten när en så viktig struktur som framtida järnvägssträckning inte är känd. Det var därför som Köpings kommun tog initiativ till att genomföra den här utredningen av framtida lokalisering för stråket. Målet för kommunen är att kunna reservera mark i översiktsplanen och därmed inte omöjliggöra ett framtida järnvägsstråk i centralt läge genom Köping i framtiden.

Rapporten är tänkt att användas som underlag i arbetet med revidering av översiktsplanen. Det föreslagna stråket behöver ses i ett sammanhang med övrig föreslagen stadsutveckling. Inom ramen för översiktsplanen kan samråd hållas med bland andra Trafikverket, Region Västmanland, berörda fastighetsägare längs stråket, och allmänheten.

Konsekvenser

Rapporten med föreslagen järnvägssträckning kan utgöra ett viktigt beslutsunderlag och ett bildande av järnvägsreservat skulle innebära en trygghet i att inga åtgärder görs som omöjliggör en framtida järnvägssträckning med station i Köpings tätort.

Högre hastigheter på järnvägen skulle ge kortare restider. Det ökar pendlingsmöjligheterna för Köpingsbor och ger ökade möjligheter för våra företag att få tag på rätt kompetens. Med snabbare förbindelser når man nya orter på samma tid vilket gör att arbetsmarknadsregionen växer.

Konsekvenser av den föreslagna järnvägssträckningen på miljön finns översiktligt beskriven i rapporten avsnitt 10.3.

Det finns många frågor som inte har utretts närmare i det här uppdraget men som kommer behöva utredas mer i senare skede. Den föreslagna sträckningen kommer oundvikligen innebära konsekvenser för enskilda verksamheter, boende, infrastruktur

mm. En närmare bedömning av konsekvenserna och hur de bäst kan hanteras blir en fråga att undersöka i den fortsatta processen.

I fördjupningen av översiktsplanen kommer det ingå en miljökonsekvensbeskrivning där föreslagen linjekorridor och förkastade alternativ kommer att beskrivas och bedömas på översiktlig strategisk nivå. Mer detaljerade miljöbedömningar och utredningar görs i senare skede i Trafikverkets planerings- och genomförandeprocess.

Förvaltningens ståndpunkt

Utredningen har analyserat flera olika alternativ genom tätorten men även öster om densamma. Linjekorridor Centralt har ur många aspekter bedömts att bäst tillgodose kommunala intressen. Ett stationsläge i tätorten gör pendling till och från Köping väsentligt mer intressant än om järnvägen passerar utanför tätorten. Den föreslagna sträckningen uppfyller även regionala och nationella intressen gällande god geometrisk utformning, förbättrad hastighetsstandard och minskade restider.

Förvaltningens uppfattning är att materialet är ett fullgott underlag för både revideringen av översiktsplanen i Köping samt kommande utredningar inom Trafikverket gällande framtida järnvägsstråk genom Köping

Förvaltningen rekommenderar att rapporten godkänns som underlag till arbetet med revidering av översiktsplanen. Det föreslagna stråket behöver ses i ett sammanhang med övrig föreslagen stadsutveckling och formellt samråd med berörda fastighetsägare längs stråket, allmänheten, Trafikverket, Region Västmanland och andra intressenter föreslås därför ske i samråd om fördjupning av översiktsplanen. Beslut om bildande av ett reservat för framtida järnväg tas först vid antagande av fördjupning av översiktsplanen.

Förvaltningen föreslår vidare att kommunstyrelsen infogar ett förord i rapporten, se förslag i bilaga 2.

För att ge kommunen trygghet i besluten att ta värdefull centralt belägen mark i anspråk för järnvägsreservat i översiktsplanen föreslås en fortsatt förankringsprocess med Trafikverket. I kommande diskussioner bör Köpings kommun verka för att en avsiktsförklaring kan upprättas med Trafikverket om den föreslagna korridoren i alternativ Centralt. I denna överenskommelse bör båda parter, med beaktande av olika intressen, uttrycka en gemensam syn på hur en järnvägssträckning genom Köpings centrala delar bör vara lokaliserad.

Samsyn om en sådan gemensam planeringsförutsättning skulle ge mycket stort stöd för kommunens fysiska planering men även ge viktiga utgångspunkter för Trafikverkets kommande inriktningsplanering för Mäljarbanan.

Bilagor

Bilaga 1: Tyréns rapport "Utredning framtida järnväg genom Köping", daterad 2021-02-17, med bilagor:

Bilaga 1 Resultat workshop,

Bilaga 2 Bortvalda alternativ,
Bilaga 3 Grova kostnadsberäkningar av linjealternativen
Bilaga 4 Gångtidsberäkningar

Bilaga 2: Förslag till förord

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att besluta

att godkänna föreliggande rapport som underlag till arbetet med revidering av
översiktsplanen.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN



Gun Törnblad
Samhällsbyggnadschef



Anita Iversen
Planchef

Initiativärende till Köpings kommunstyrelse

Kommunanställda bör kunna Covid-vaccineras på arbetstid

För att motivera våra anställda inom alla förvaltningar att när fas 4 kommer igång samt de som inkluderas i fas 3 att ta vaccinet kan kommunen låta de anställda ta vaccin under betald arbetstid. Detta kan ge en god förutsättning för att våra anställda ska kunna vaccinera sig.

Därför yrkar vi:

-Att kommunen undersöker förutsättningen att låta kommunanställda vaccineras under betald arbetstid.



Maria Liljedahl (SD)



Samuel Gustavsson (SD)

Initiativärende till Köpings kommunstyrelse

Ta fram och implementera en handlingsplan för suicidprevention i Köpings kommun

Den psykiska ohälsan ökar i landet och i vissa fall går det så illa att någon väljer att ta sitt liv. Utöver det tragiska ödet i sig drabbas familj och vänner hårt när någon tar sitt liv. 2019 valde ca 1269 personer att begå självmord. Från Sverigedemokraternas sida vill vi att samhället och politiken gör mer för att fånga upp människor i riskzonen innan det är för sent.

Av landets 290 kommuner saknar majoriteten en övergripande handlingsplan för att förebygga självmord. Under Coronapandemin har antalet samtal till SOS-alarm som rör just självmord ökat enligt Sveriges Radio. Suicide Zeros generaldirektör Richard Bracken berättar för Sveriges Radio att sjukvården och psykiatrin inte ensamma kan klara att arbeta för att förebygga självmord utan man behöver kommunernas hjälp.

Folkhälsomyndigheten har gjort en kartläggning över hur det preventiva arbetet ser ut i Sveriges kommuner och regioner. Under 2015-2019 ökade andelen kommuner med en handlingsplan från 11 till 31 procent. När cirka 1200 personer om året dör av självmord, som i flera fall går att förebygga, är det uppenbart en alldeles för låg siffra på kommuner som arbetar utefter en handlingsplan för att kunna hjälpa deras invånare som mår dåligt. Det kan handla om att ge stöd till ensamma äldre eller att få barn och ungdomar att känna sig trygga och tordas prata med vuxna i skolan om hur det mår. En given åtgärd för kommuner är att göra en inventering på ställen där självmord och självmordsförsök skett då det inte är ovanligt att suicid sker på samma ställen. Stoppas man första gången man försöker begå självmord så är det ca nio av tio personer som inte försöker igen, visar forskningen.

Genom att Köpings kommun skapar en handlingsplan för att förebygga suicid och öka den psykiska hälsan i kommunen ska färre, helst ingen person, vare sig barn, vuxen eller äldre behöva hamna i en situation där de känner att den enda utvägen är att ta sitt eget liv.

Vi Sverigedemokrater yrkar därför

-Att Köpings kommun tar fram samt implementerar en handlingsplan för suicidprevention inom kommunens verksamheter.

För Sverigedemokraterna i Köping



Maria Liljedahl



Till Kommunstyrelsen
Till Kommunfullmäktige, för kännedom

Revisionsrapport: Granskning bokslut och årsredovisning 2020

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Kommunens övergripande finansiella mål är att ha en ekonomi i balans. För att ha beredskap att möta konjunkturförändringar och ändrade förutsättningar, skall kommunens ekonomiska resultat årligen motsvara minst 0,5 % av totala skatteintäkter och skattebidrag. I budget 2020 anges att det finansiella målet är att ekonomiska resultat ska uppgå till minst 0,75 % av totala skatteintäkter och skattebidrag. Resultatet 2020 innebär att det finansiella målet uppnås då resultatet uppgår till 6,8 % av totala skatteintäkter och skattebidrag.

Vi revisorer bedömer att Köpings kommun 2020-12-31 lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans att resultatet är förenligt med det finansiella mål om god ekonomisk hushållning som följs upp i årsredovisningen.

Verksamhetsmål

Kommunen har en ny styrningsmodell för i år. Kommunen utgår ifrån grunduppdrag för nämnder och styrelse som bedöms utifrån grundläggande krav för enskild nämnd och styrelse. Samtliga nämnder förutom Kultur- och folkhälsonämnden uppfyller sitt grunduppdrag.

För det gemensamma verksamhetsmålet ”Vi erbjuder största möjliga kvalitet för givna resurser” har kvalitetsfaktorer identifierats med utgångspunkt ifrån verksamheternas



Kommunrevisionen

grunduppdrag. Kvalitetsfaktorerna följs upp med en eller flera indikationer. Det är bara Samhällsbyggnadsnämnden som uppfyller målet.

Vi revisorer bedömer att resultatet i årsredovisningen endast delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Vi revisorer bedömer att Köpings kommun 2020-12-31 lever upp till kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning relaterat till det finansiella målet men endast delvis relaterat till de verksamhetsmässiga målen som följs upp i årsredovisningen.

För övriga synpunkter hänvisar vi till bifogad rapport.

Kommunrevisionen överlämnar rapporten till Kommunstyrelsen för beaktande och önskar svar senast den 31 maj 2021 på vilka åtgärder styrelsen har för avsikt att vidta med anledning av granskningen och de synpunkter som lämnas i rapporten.

För kommunrevisionen i Köpings kommun

Hans Andersson
Sammankallande i revisionen

Börje Lindström
Ledamot revisionen

A photograph of a young child with blonde hair, wearing a red shirt and blue jeans, sitting on a grey floor and drawing with white chalk. The child is seen from behind, focused on their work. The floor is covered with various drawings: a large sun with a face and rays, a large flower with many petals, a butterfly, and some abstract shapes. The text 'KPMG' is visible in the top left corner, and the title 'Granskning av bokslut och årsredovisning per 2020-12-31' is written in the center. At the bottom left, it says 'Köpings kommun' and '19 mars 2021'.

KPMG

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2020-12-31

Köpings kommun

19 mars 2021

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Köpings kommun har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Resultat

Kommunens resultat för 2020 uppgår till 116,1 mnkr, vilket är 43,7 mnkr högre än samma period förra året. Det beror främst på extra generella bidrag, sjuklöneersättningar hänförliga till pandemin samt färre brukare.

Resultatutfallet är 103,5 mnkr högre än budgeterat. Det beror främst på att förvaltningarna/nämnderna har jobbat mycket med att hålla budget samt att kommunen har fått extra bidrag och sjuklöneersättningar hänförliga pandemin.

Balanskravet bedöms uppfyllt.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att de av fullmäktige fastställda finansiella målen har uppnåtts 2020.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de av fullmäktiges fastställda verksamhetsmål.

Köping 2021-03-19

Denice Nyström

Auktoriserad revisor

David Bäcker

Certifierad kommunal revisor

Innehåll

	Sida
Bakgrund	
— 1.1	Syfte och revisionsfråga 4
— 1.2	Revisionskriterier 4
— 1.3	Metod och avgränsningar 5
Resultat av granskningen	
— 2.1	Förvaltningsberättelse 6
— 2.2	Redovisningsprinciper 6
— 2.3	Balanskrav 7
— 2.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning 8
— 2.5	Resultaträkning 10
— 2.6	Balansräkning 11
— 2.7	Kassaflödesanalys 12
— 2.8	Driftredovisning 12
— 2.9	Investeringsredovisning 12
— 2.10	Sammanställd redovisning 13

Bakgrund

Vi har av Köpings kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed i kommuner och regioner. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR), började gälla från och med 1 januari 2019.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Bakgrund fortsättning

1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag
- Översiktlig analys av övriga poster

2. Resultat av granskningen

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Vi bedömer att kommunens förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15 men det finns utvecklingsmöjligheter avseende strukturera informationen under rubrikerna.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vid vår granskning har vi stickprovsvis granskat kommunens redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKR:s gällande rekommendationer.

Vår bedömning är att kommunen i allt väsentligt efterlever RKR:s rekommendationer men det finns utvecklingsmöjligheter.

2. Resultat av granskningen fortsättning

2.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 116,1 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsvinster om 0,2 mnkr.

Det finns inget negativt balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

RUR uppgår till 29,5 mnkr.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet. Balanskravet bedöms därmed uppfyllt.

2. Resultat av granskningen forts.

2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

I den av kommunfullmäktige fastställda flerårsstrategin för åren 2020-2022 framgår att god ekonomisk hushållning uppnås genom kommunfullmäktiges fastställda finansiella målet, grunduppdrag för nämnder och styrelser samt gemensamma verksamhetsmål.

Se vidare information på sidorna 39-52 i kommunens årsredovisning.

I vår granskning av fullmäktige fattade beslut avseende finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning har vi inte funnit något avvikande. Vi noterar dock att måluppfyllelsen för de verksamhetsmässiga målen är låg och att måluppfyllelsegraden behöver förbättras..

2. Resultat av granskningen forts.

2.4.1 Finansiella mål

Det finansiella målet är att kommunens resultat i förhållande till skatteintäkter och generella bidrag ska motsvara minst 0,5 procent som fastställts av kommunfullmäktige för att uppnå god ekonomisk hushållning:

- Mål: 0,75 som antogs i budgeten 2020. Utfall 6,8, vilket innebär att målet har uppnåtts.

Kommunens bedömning är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med det av fullmäktiges fastställda finansiella målet.

2.4.2 Verksamhetsmål

Kommunen har en ny styrningsmodell för i år. Kommunen utgår ifrån grunduppdrag för nämnder och styrelser som bedöms utifrån grundläggande krav för enskild nämnd och styrelse. För det gemensamma verksamhetsmålet "Vi erbjuder största möjliga kvalitet för givna resurser" har kvalitetsfaktorer identifierats med utgångspunkt från verksamheternas grunduppdrag. Kvalitetsfaktorerna följs upp med en eller flera indikationer. Varje indikation har ett målvärde som beslutats i nämndens eller styrelsens verksamhetsplan.

Kommunens bedömning är att kommunen delvis uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de av fullmäktiges fastställda verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

NÄMNDER OCH STYRELSE

NÄMNDER	VI UPPFYLLER GRUNDUPPDRAGET	VI ERBJUDER STÖRSTA MÖJLIGA KVALITET FÖR GIVNA RESURSER
Kommunstyrelsen	Uppfyller grunduppdraget	Målet är delvis uppnått
Social- och arbetsmarknadsnämnden	Uppfyller grunduppdraget	Målet är delvis uppnått
Vård- och omsorgsnämnden	Uppfyller grunduppdraget	Målet är delvis uppnått
Samhällsbyggnadsnämnden	Uppfyller grunduppdraget	Målet är uppnått
Utbildningsnämnden	Uppfyller grunduppdraget	Målet är delvis uppnått
Kultur- och folkhälsnämnden	Uppfyller delvis grunduppdraget	Målet är delvis uppnått
KOMMUNALA BOLAG:		
Köpinge Bostads AB	Uppfyller grunduppdraget	Målet är delvis uppnått
Västra Mälardalen Energi och Miljö	Uppfyller grunduppdraget	Målet är delvis uppnått
Västra Mälardalens Kommunalförbund	Uppfyller grunduppdraget	Målet är delvis uppnått
Mälarnämnen	Uppfyller grunduppdraget	Inga mål redovisade

2. Resultat av granskningen forts.

2.5 Resultaträkning

	2020-12-31	Budget 2020	2019-12-31	2018-12-31
Belopp i mnkr				
Verksamhetens nettokostnader	-1 618,3	-1 657,0	-1 586,6*	-1 538,0
Förändring i %, jmf med föregående år	1,9		3,1	2,1
Skatteintäkter och statsbidrag	1 702,8	1 670,0	1 627,1	1 572
Förändring i %, jmf med föregående år	4,7		3,5	4,2
Finansnetto	31,6	0	31,9	41,4
Årets resultat	116,1	13,0	72,4	75,4
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag %	93,2	99,2	95,5	95,2

* Justerad mot fg.år om + 0,3 mnkr, minskade intäkter som beror på ändrade redovisningsprinciper ang investeringsbidrag.

Årets resultat uppgår till 116,1 mnkr vilket är 103,1mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 13 mnkr. Verksamhetens intäkter har minskat med ca 8 % (35,4 mnkr) medan kostnaderna har ökat med ca 0,2 % (3,4 mnkr) jämfört med f g år. Minskningen av intäkter avser främst på att tekniska och VA-verksamheterna har överförts till Västra Mälardalens Energi & Miljö AB (VME). Kostnadsökningen är främst hänförlig till att kostnader avseende VA- verksamheten har flyttats över till VME och kommunen f g år fick ersättning om ca 38,6 mnkr som inte erhöles under 2020.

Budgetavvikelser för kommunens verksamheter avser främst finansieringen där det finns en budgetavvikelse på +60,6 mnkr, Vård-och Omsorgsnämnden som visar en budgetavvikelse om +15,4 mnkr, Utbildningsnämnden avviker från budget med +8,8 mnkr samt intresseföretag som avviker från budget med +9,5 mnkr.

För finansieringen beror överskottet i huvudsak på ökade intäkter vilka i sig är hänförliga till extra bidrag och sjuklönersättningar beroende på pandemin.

För vård- och omsorgsnämnden beror överskottet i huvudsak på minskade kostnader vilka i sig är hänförliga till att omstruktureringen av särskilda boenden inte genomfördes samt att en gruppbostad inom LSS inte startades upp under året samt att personlig assistans minskat pga av färre brukare.

För utbildningsnämnden beror överskottet i huvudsak på minskade kostnader vilka i sig är hänförliga till att personalbehovet minskat pga att föräldrar har haft sina barn hemma.

För intresseföretag beror överskottet i huvudsak på utdelningen från Mälarenergi Elnät AB som inte var budgeterat.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

2. Resultat av granskningen forts.

2.6 Balansräkning

	Kommunen		Koncernen	
	2020-12-31	2019-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Belopp i mnkr				
Balansomslutning	2 624,1	2 409,7	4 021,0	3 785,5
Redovisat eget kapital	1 101,9	958,6*	1 281,1	1 061,1*
Eget kapital exkl. ansvarsförpliktelse	542,4	378,7*	721,6	481,2
Redovisad soliditet	41,9%	40,1%	31,9%	28,0%
Soliditet med hänsyn till ansvarsförpliktelse	20,7%	16,8%	17,9%	12,7%
Omsättningstillgångar	961,8	394,0	471,5	494,4
Avsättningar	161,3	149,6	237,3	297,9
Långfristiga skulder	698,7	732,2	1803,9	1 828,8*
Kortfristiga skulder	662,2	542,2	698,7	597,7
Balanslikviditet	145,2%	72,7%	67,3%	82,7%

* Justering av 2019s räkenskaper hänförliga till nya redovisningsprinciper för investeringsbidrag

2.6.1 Materiella anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna har minskat ca 353,4 mnkr mot fg.år och beror på att tekniska och VA-verksamheten har flyttats över till VME samt avyttring av Köpings Bostadsbolag (KBAB) och VME till Köping Rådhus AB.

Kommunen har under året aktiverat ca 224,2 inom fastigheter som till stor del avser badhuset.

2.6.2 Omsättningstillgångar

Posten har ökat 567,8 mnkr mot fg.år. Ökningen beror till största del av reversfordran till Köping Rådhus AB avseende köp av aktier i VME och KBAB samt fordran på VME avseende överlåtelse av VA-verksamheten.

2.6.3 Eget kapital

Eget kapital uppgår till 1 101,9 mnkr och är en ökning mot fg.år om 116,3 mnkr som i sin helhet består av årets resultat. Kommunen har även korrigerat 2019 på grund av ändrade redovisningsprinciper avseende investeringsbidrag. Detta har påverkat eget kapital genom att resultatet ökade samt att korrigeringen gick mot övriga kapital samt långfristiga skulder.

2.6.4 Skulder

Långfristiga skulder har minskat 33,2 mnkr och det beror till stor del på flytt av anslutningsavgifterna till VME i samband med att VA-verksamheten överfördes till VME.

Kortfristiga skulder har ökat 80 mnkr mot fg.års och är hänförliga till att leverantörsskulderna har ökat 20,5 mnkr och att avräkning koncernkontot har ökat 50,2 mnkr.

Vi har granskat balansräkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

2. Resultat av granskningen forts.

2.7 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

2.8 Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftning och rekommendationer.

2.9 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Kommunen redovisar investeringarna per nämnd i den ekonomiska redovisningen samt en redovisning av större investeringar överstigande 1 mnkr.

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftning och rekommendationer.

2. Resultat av granskningen forts.

2.10 Sammanställd redovisning

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primärkommunen följande kommunala koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

Köpings Bostadsbolag (KBAB) 100 %
Västra Mälardalens Energi & Miljö AB (VME) 100 %
Köping Rådhus AB 100 %
Mälarhamnar AB 45 %
Kungsörs Grus AB 25 %
Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKF) 56 %
Mälarenergi Elnät AB 14,7 %
Vafab Miljö Kommunalförbund 8,2 %

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget.

Det har enligt erhållen rapport inte skett någon förändring av redovisningsprinciper inom dotterföretagen under året.

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.



kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.



KC	§ 91
Dnr	KS 2021/138

Till
Kommunstyrelsen
Vård- och omsorgsnämnden,
Social- och arbetsmarknadsnämnden
Utbildningsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Kultur- och folkhälsonämnden

För kännedom
Kommunfullmäktige

Granskning avseende inköp och upphandling

Köping kommuns revisorer har genomfört en granskning av om kommunens upphandlingar och inköp sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och interna styrdokument samt hur kommunen förebygger mutor och jäv i samband med upphandlingar.

Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är inköpsverksamheten i vissa avseenden inte följer interna styrdokument. Utifrån genomförd dataanalys bedömer vi även att det finns betydande risk för att inköp i vissa fall inte sker i enlighet med gällande lagstiftning. I granskningen konstaterar vi vidare att kommunen endast i begränsad omfattning har ett aktivt förebyggande arbete mot mutor och jäv i samband med upphandlingar. Vi ser även tydliga brister i kommunens uppföljningsarbete.

I övrigt konstateras bland annat följande i granskningen.

- Kommunstyrelsens uppsikt över upphandlingsverksamheten är ytterst begränsad.
- Kommunens avtalsregister bedöms ha begränsningar som försvårar möjligheten att säkerställa att inköpen i kommunen sker via ingångna avtal.
- Riktlinjerna för miljökrav vid upphandling bedöms ha relativt begränsad styrande effekt, vilket i sin tur bedöms bero på en upplevd otydlighet beträffande vem som ansvarar för att denna typ av uppföljning äger rum.
- Riktlinjerna för sociala krav vid upphandling uppges i princip inte tillämpas över huvud taget.

Mot bakgrund av vår granskning lämnar vi följande rekommendationer.

- Kommunstyrelsen och nämnderna bör säkerställa att policyn mot mutor och jäv aktualiseras i större utsträckning i samband med upphandlingar.
- Kommunstyrelsen bör utveckla uppsikten över kommunens upphandlingsarbete.



Kommunrevisionen

- Kommunstyrelsen bör säkerställa att ansvarsfördelningen mellan VMKF¹ och kommunen utreds och tydliggörs inom organisationen.
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör implementera kontroller som syftar till att
 - säkerställa att gränsen för direktupphandling inte överskrids
 - säkerställa att inköpen i kommunen sker via ingångna avtal.
- Kommunstyrelsen bör utreda om behovet av kontroll/uppföljning kan tillgodoses genom befintliga system och metoder.
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör utveckla såväl uppföljning som utvärdering av ingångna avtal.
- I de fall upphandlingar sker i andra samverkansforum än VMKF, måste berörda nämnder säkerställa att uppföljning och utvärdering av avtalen hanteras i enlighet med kommunens styrdokument.
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör ställa krav på att de tjänstepersoner inom kommunens olika förvaltningar som ges rätt att göra inköp/beställa varor ska genomgå en utbildning i LOU² och kommunens inköpsregler innan de ges en sådan rätt.
- Kommunstyrelsen bör ta initiativ till att det sker ett förtydligande av vad rollen som representant i kommunens inköpsgrupp innebär samt att det sker en översyn av syftet med och formerna för inköpsgruppens möten.
- Kommunstyrelsen bör initiera en informations-/utbildningsinsats i syfte att säkerställa att riktlinjerna för miljökrav vid upphandling samt riktlinjerna för sociala krav vid upphandling får avsedd styrande effekt.
- Kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden måste säkerställa att återrapportering av delegationsbeslut avseende upphandlingar sker i enlighet med gällande regler.
- Kommunens riktlinjer för direktupphandling bör kompletteras med information om när och av vem de fastställdes.

Den bifogade rapporten har antagits vid revisionssammanträdet 2021-01-13.

Kommunrevisionen överlämnar rapporten till kommunstyrelsen och nämnderna och begär svar senast den 31 maj 2021 på vilka åtgärder styrelsen och nämnden har för avsikt att vidta med anledning av granskningen och de synpunkter och rekommendationer som lämnas i rapporten.

Svaret skickas till Karin Helin Lindkvist, KPMG, karin.helin-lindkvist@kpmg.se.

För kommunrevisionen i Köpings kommun

DocuSigned by:

8DDA678FEA47460...

Hans Andersson
Sammanställare i revisionen

DocuSigned by:

5884208913A5498

Göran Nilsson
Ledamot i revisionen

¹ Västra Mälardalens Kommunalförbund

² Lagen om offentlig upphandling



Granskning avseende upphandling och inköp

Rapport

Köpings kommun

KPMG AB

2020-12-22

Antal sidor 21



Köpings kommun
Granskning avseende upphandling och inköp

2020-12-22

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Lagen om offentlig upphandling	6
3.1.1	Direktupphandling	7
3.2	Jävsregler	7
3.3	Inköpsorganisation	8
3.4	Kommunala styrdokument	10
3.4.1	Policy mot mutor och jäv	10
3.4.2	Upphandlings- och inköbspolicy	11
3.4.3	Riktlinjer för upphandling	12
3.4.4	Riktlinjer för direktupphandling	14
3.4.5	Riktlinjer för miljökrav vid upphandling	14
3.4.6	Riktlinjer för sociala krav vid upphandling	15
3.5	Uppföljning och utvärdering	16
3.5.1	Kontroll av avtals- och leverantörstrohet	17
3.6	Resultat av dataanalys och stickprov	17
3.6.1	Undertecknande av avtal	18
3.6.2	Inköp som sammantaget överstiger direktupphandlingsgränsen	19
3.6.3	Direktupphandlingar med dokumentationsplikt	20
4	Slutsats och rekommendationer	21
4.1	Rekommendationer	21

1 Sammanfattning

Vi har av Köpings kommuns revisorer fått i uppdrag att granska om kommunens upphandlingar och inköp sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och interna styrdokument samt hur kommunen förebygger mutor och jäv i samband med upphandlingar. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är inköpsverksamheten i vissa avseenden inte följer interna styrdokument. Utifrån genomförd dataanalys bedömer vi även att det finns betydande risk för att inköp i vissa fall inte sker i enlighet med gällande lagstiftning. I granskningen konstaterar vi vidare att kommunen endast i begränsad omfattning har ett aktivt förebyggande arbete mot mutor och jäv i samband med upphandlingar. Vi ser även tydliga brister i kommunens uppföljningsarbete.

I övrigt konstateras bland annat följande i granskningen.

- Kommunstyrelsens uppsikt över upphandlingsverksamheten är ytterst begränsad.
- Kommunens avtalsregister bedöms ha begränsningar som försvårar möjligheten att säkerställa att inköpen i kommunen sker via ingångna avtal.
- Riktlinjerna för miljökrav vid upphandling bedöms ha relativt begränsad styrande effekt, vilket i sin tur bedöms bero på en upplevd ottydlighet beträffande vem som ansvarar för att denna typ av uppföljning äger rum.
- Riktlinjerna för sociala krav vid upphandling uppges i princip inte tillämpas över huvud taget.

Mot bakgrund av vår granskning lämnar vi följande rekommendationer.

- Kommunstyrelsen och nämnderna bör säkerställa att policyn mot mutor och jäv aktualiseras i större utsträckning i samband med upphandlingar.
- Kommunstyrelsen bör utveckla uppsikten över kommunens upphandlingsarbete.
- Kommunstyrelsen bör säkerställa att ansvarsfördelningen mellan VMKF¹ och kommunen utreds och tydliggörs inom organisationen.
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör implementera kontroller som syftar till att
 - säkerställa att gränsen för direktupphandling inte överskrids
 - säkerställa att inköpen i kommunen sker via ingångna avtal.
- Kommunstyrelsen bör utreda om behovet av kontroll/uppföljning kan tillgodoses genom befintliga system och metoder.
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör utveckla såväl uppföljning som utvärdering av ingångna avtal.

¹ Västra Mälardalens Kommunalförbund

- I de fall upphandlingar sker i andra samverkansforum än VMKF, måste berörda nämnder säkerställa att uppföljning och utvärdering av avtalen hanteras i enlighet med kommunens styrdokument.
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör ställa krav på att de tjänstepersoner inom kommunens olika förvaltningar som ges rätt att göra inköp/beställa varor ska genomgå en utbildning i LOU² och kommunens inköpsregler innan de ges en sådan rätt.
- Kommunstyrelsen bör ta initiativ till att det sker ett förtydligande av vad rollen som representant i kommunens inköpsgrupp innebär samt att det sker en översyn av syftet med och formerna för inköpsgruppens möten.
- Kommunstyrelsen bör initiera en informations-/utbildningsinsats i syfte att säkerställa att riktlinjerna för miljökrav vid upphandling samt riktlinjerna för sociala krav vid upphandling får avsedd styrande effekt.
- Kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden måste säkerställa att återrapportering av delegationsbeslut avseende upphandlingar sker i enlighet med gällande regler.
- Kommunens riktlinjer för direktupphandling bör kompletteras med information om när och av vem de fastställdes.

² Lagen om offentlig upphandling

2 Inledning/bakgrund

KPMG har av Köpings kommuns revisorer fått i uppdrag att granska om kommunens upphandlingar och inköp sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och interna styrdokument. Uppdraget avser 2020 års revision.

Att inköp görs i enlighet med gällande regelverk ska säkerställa att anlitade leverantörer har god affärsetik, följer lagar och förordningar, och fullgör sina skyldigheter gentemot samhället. Ur kommunens perspektiv är det vidare viktigt att säkerställa att varor, tjänster och entreprenader köps med rätt kvalitet till rätt kostnad samtidigt som det tas hänsyn till sociala, etiska och miljömässiga krav. Kommunens inköp och upphandlingar ska rimligtvis medverka till en marknadssituation som präglas av uthållighet och väl fungerande konkurrens, vilket i sin tur över tid medverkar till affärsmässighet.

Objektivitetskravet i den offentliga förvaltningen är tydligt i svensk lagstiftning; verksamheten ska bedrivas sakligt och opartiskt, dvs. utan hänsyn till personliga intressen. Medborgarnas förtroende kräver att förtroendevalda och anställda i offentlig verksamhet inte låter sig påverkas av ovidkommande önskemål eller intressen i sina uppdrag eller sitt arbete. Det är därmed viktigt att bedöma och förebygga eventuella risker för mutor och jäv i samband med upphandlingar. Likaså är det angeläget att inköp atteras enligt gällande regler.

Revisionen gör bedömningen att det finns en risk för att det inom kommunen sker inköp där det görs avsteg från gällande lagstiftning. Bristande efterlevnad leder inte sällan till fördringar och/eller kvalitetsbrister.

Mot bakgrund av ovanstående har revisorerna beslutat att granska upphandling och inköp, med fokus på avtalstrohet samt reglerna gällande direktupphandling.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen syftar till att bedöma om kommunens upphandlingar och inköp sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och interna styrdokument samt hur kommunen förebygger mutor och jäv i samband med upphandlingar.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Hur sker kontroll av avtals- och leverantörstrohet och eventuell avvikelserapportering?
- Vilka rutiner finns för att säkerställa att gällande beloppsgränser beaktas vid inköp?
- Har enskilda inköp³ föregåtts av upphandling som efterlever gällande regelverk?

³ Utifrån ett riktat urval, baserat på den typen av analys som beskrivs i projektplanens metodavsnitt, har vi detaljgranskat ett antal inköp närmare.

- Sker undertecknande av avtal i samband med inköp och upphandling i enlighet med gällande regelverk och delegationsordning?
- Finns fastställda riktlinjer avseende mutor och jäv?
- Hur bedöms risken för förekomsten av mutor och jäv i samband med upphandlingar och hur hanteras eventuella jävsförhållanden vid upphandlingar?

Granskningen omfattar inköp gjorda inom Köpings kommun (primärkommunen) under 2019⁴.

Granskningen avser kommunstyrelsen i sin samordnande roll, men omfattar all upphandling i kommunen (primärkommunen), lakttagelser och bedömningar rör därmed samtliga nämnder i kommunen.

Denna fördjupade granskning utgår från det uppdrag styrelsen och nämnderna fått av fullmäktige och har utförts utifrån kommunallagen och God revisions sed i kommunal verksamhet.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Lagen om offentlig upphandling (LOU)
- Basöverenskommelse 2019 mellan Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKF) och Köpings kommun
- Upphandlings- och inköspolicy
- Riktlinjer för upphandling
- Riktlinjer för direktupphandling
- Riktlinjer för miljökrav vid upphandling
- Riktlinjer för sociala krav vid upphandling
- Policy för att motverka mutor och jäv bland anställda och förtroendevalda i Köpings kommun och dess bolag
- Nämndernas delegationsordningar

⁴ Granskningen avser år 2020, men i och med att granskningen påbörjades under början av året tjänar inköp gjorda under 2019 som exempel i granskningen. I sammanhanget ska nämnas att kommunens tekniska verksamheter bolagiserades årsskiftet 2018/2019. Vissa av de upphandlingar/inköp som berörs i denna granskning avser teknisk verksamhet som numera bedrivs i bolagsform.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument
- Intervjuer/avstämningar med följande funktioner/tjänstepersoner⁵
 - Förvaltningarnas representanter i kommunens inköpsgrupp (i regel förvaltningsekonomer)
 - Förvaltningschefer⁶
 - Chef för upphandlingsenheten, VMKF
- Granskning av inköp genom registeranalyser (dataanalys)

Val av inköp att granska har utgått från de leverantörer/betalningsmottagare som förekommer i kommunens leverantörsreskontra under 2019. Uppgifterna i reskontran har kompletterats med uppgifter från leverantörsregistret och de olika förteckningar över avtalsbundna leverantörer under 2019. Även uppgifter från den ekonomiska redovisningen har ingått i granskningen.

Via analyser har vi valt ut ett urval av inköp från leverantörer som direktupphandlats. Det handlar dels om inköp som gjorts inom rådande beloppsgränser där leverantören *inte* finns förtecknad i något avtalsregister/motsvarande. Vi har även granskat inköp som överstiger rådande beloppsgränser och där leverantören *inte* finns förtecknad i något avtalsregister/motsvarande. Vi har också granskat inköp från leverantörer där kostnaderna är fördelade på flera olika organisatoriska enheter. Här inbegrips risken för att beloppsgränser sett över ett helt år överskridits.

Vi har även granskat om ett urval av avtal tecknats i enlighet med gällande delegationsordning.

Då Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKF) ansvarar för delar av kommunens upphandlingsverksamhet har även kommunalförbundet berörts av granskningen. VMKF är dock inte föremål för granskningen.

Samtliga intervjuade har getts möjlighet att faktakontrollera rapportens innehåll.

⁵ Som nämns i fotnot 4 på föregående sida avser vissa av de upphandlingar/inköp som berörs i denna granskning, teknisk verksamhet. Det bör därför noteras att företrädare för teknisk verksamhet *inte* intervjuats inom ramen för granskningen.

⁶ Korta avstämningar har även skett med HR-chef och Kostchef. Förvaltningschefen för kultur- och folkhälsoförvaltningen har inte intervjuats.

3 Resultat av granskningen

3.1 Lagen om offentlig upphandling

Syftet med upphandlingsreglerna är att upphandlande myndigheter, som till exempel statliga myndigheter, kommuner och landsting, på bästa sätt ska använda de offentliga medel som finansierar offentliga inköp, genom att uppsöka och dra nytta av konkurrensen på aktuell marknad för att göra bra affärer. Värdet av de upphandlingspliktiga inköpen i Sverige uppskattas till över 700 miljarder kronor per år⁷.

De som omfattas av skyldigheten att upphandla enligt LOU kallas upphandlande myndigheter. Dessa är statliga och kommunala myndigheter, såsom beslutande församlingar i kommuner och landsting, vissa offentligt styrda organ (t.ex. flertalet kommunala och en del statliga bolag) och sammanslutningar av en eller flera upphandlande myndigheter eller ett eller flera offentligt styrda organ.

Det beräknade förväntade värdet av kontraktet och, beträffande tjänster, kategori av tjänst, avgör vilket kapitel och förfarande som ska tillämpas vid upphandlingen. Är det fråga om en upphandling som beräknas understiga aktuellt tröskelvärde ska bestämmelserna i 19 kap. LOU tillämpas.

Gränsen för direktupphandling uppgår från 1 januari år 2020 till högst 615 312 kr, motsvarande 28 % av tröskelvärdet för varor och tjänster. Tröskelvärdet för varor och tjänster uppgår till 1,43 mnkr för statliga myndigheter och ca 2,20 mnkr för övriga upphandlande myndigheter. Vid upphandling av byggentreprenader uppgår tröskelvärdet till ca 55 mnkr. Beroende på beloppsgräns kan olika förfaranden väljas för upphandling.

Då denna granskning avser inköp gjorda under 2019 har vi dock utgått från de beloppsgränser som gällde från och med 1 januari 2018. När det gäller direktupphandling uppgick beloppsgränsen då till 586 907 kr.

En upphandlande myndighet ska vid genomförande av en upphandling fastställa kontraktets värde. Kontraktsvärdet ska beräknas exklusive mervärdesskatt och för avtalets hela löptid. Upphandling får inte delas upp och beräkningen får inte konstrueras i syfte att komma under tröskelvärdet. Upprepade upphandlingar av samma kategori varor och tjänster under ett budgetår ska räknas samman. Om det handlar om upprepade behov, exempelvis i form av ett ramavtal, ska värdet för löptiden räknas samman.

⁷ Upphandlingsmyndigheten beräknar att värdet av de inköp som omfattas av upphandlingsreglerna uppgick till 706 miljarder kronor år 2017.

3.1.1 Direktupphandling

Tröskelvärdena, som de ovan redovisade beloppsgränserna utgår från, revideras vartannat år. I och med revideringen 2014 infördes dessutom nya bestämmelser i LOU gällande direktupphandling. I de fall upphandlingens värde överstiger 100 000 kr exklusive moms ska den upphandlande myndigheten dokumentera skälen för beslutet och annat av betydelse vid upphandlingen.

Därtill infördes krav på att upphandlande myndigheter ska fastställa riktlinjer för direktupphandling.

I Upphandlingsmyndighetens vägledning för direktupphandling anges att när man beräknar värdet av ett avtal ska man beräkna det maximala belopp som kan komma att betalas sammanlagt under hela den tid avtalet gäller. Det innebär att exempelvis eventuella options- och förlängningsklausuler ska räknas med som om de kommer att utnyttjas. Vid beräkningen av avtalsvärdet ska man inte bara se till värdet av det aktuella avtalet utan man måste också räkna in alla direktupphandlingar av samma slag som myndigheten har genomfört eller kommer att genomföra under räkenskapsåret.

Detta innebär att man måste tänka på det kommande behovet vid beräkning av avtalsvärdet samt att det kan handla om liknande inköp men från olika leverantörer. Kontrollen utifrån beloppsgränserna kan således inte enbart fokusera på leverantör. Det saknas vägledande praxis i fråga om vad som utgör en upphandling av samma slag. Upphandlingar av sådana varor, tjänster och byggentreprenader som typiskt sett tillhandahålls av en leverantör bör dock räknas samman. I Upphandlingsmyndighetens vägledning för direktupphandling står följande att läsa. "Exempelvis kulspeppennor, radergummin och pennvässare utgör enligt detta resonemang upphandlingar av samma slag, eftersom de vanligen tillhandahålls av leverantörer som säljer kontorsmaterial". Det finns även två domar från Kammarrätten i Stockholm från 2013, i vilka det slås fast att juridiska tjänster är att betrakta som tjänster av samma slag även om det handlar om olika rättsområden⁸.

3.2 Jävsregler

Av kommunallagen 6 kap. 28 § framgår följande:

En förtroendevald är jävig, om

1. saken angår honom eller henne själv eller hans eller hennes make, sambo, förälder, barn eller syskon eller någon annan närstående eller om ärendets utgång kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för den förtroendevalde själv eller någon närstående,
2. han eller hon eller någon närstående är ställföreträdare för den som saken angår eller för någon som kan vänta synnerlig nytta eller skada av ärendets utgång,

⁸ Mål nr. 1965-13 samt mål nr. 2504-13

2020-12-22

3. ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som han eller hon själv är knuten till,
4. han eller hon har fört talan som ombud eller mot ersättning biträtt någon i saken, eller
5. det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet i ärendet

Punkten fem ovan är det som kallas delikatessjäv. I kommentarerna till kommunallagen anges att "klassiska fall som bedöms enligt denna punkt är att någon är uppenbar vän eller ovän med en part".

Enligt kommunallagen 7 kap. 4 §, omfattas även anställda av kommunallagens jävsregler, även om det endast är förtroendevalda som nämns.

3.3 Inköpsorganisation

Kommunens upphandlingar hanteras i stor utsträckning av upphandlingsenheten inom VMKF i enlighet med den Basöverenskommelse som finns mellan kommunen och kommunalförbundet. Enligt Köpings upphandlingspolicy, vilken beskrivs närmare i stycke 3.4.2 nedan, har upphandlingsenheten följande ansvar.

- Ansvarar för att samordna, utveckla och driva upphandlingsprocessen på uppdrag av kommunkoncernerna i samverkan.
- Genomför upphandlingar över direktupphandlingsgränsen på uppdrag av styrelser och nämnder och i nära samverkan med berörda förvaltningar.
- Ansvarar för uppföljning och rapportering av upphandlingsverksamheten för kommunkoncernerna i samverkan.
- Ansvarar för samordning av och samverkan i upphandlingar över direktupphandlingsgränsen

Inom kommunen finns en så kallad inköpsgrupp som fungerar som en länk mellan upphandlingsenheten och kommunens förvaltningar. Gruppen syftar till att sprida information om pågående av avslutade upphandlingar, uppmuntra till köptrohet och informera om avtalskatalogen, vilken beskrivs närmare i stycke 3.4.3 nedan.

Inköpsgruppen består främst av förvaltningsekonomer. Relativt nyligen fick en representant från kommunledningsförvaltningen ett samordnande ansvar i inköpsgruppen. Tidigare har det inte funnits någon i Köpings kommun som haft ett samordnande ansvar i inköpsgruppen. Representanterna i inköpsgruppen är i relativt begränsad utsträckning involverade i förvaltningarnas upphandlingar. Från kommunens sida hanteras förvaltningarnas upphandlingar främst av chefer/verksamhetsansvariga.

I våra intervjuer framkommer en delvis splittrad bild av synen på inköpsgruppen och vad rollen som representant i gruppen innebär. Vissa av de intervjuade anser det vara tydligt vad de har för roll och ansvar medan andra inte upplever det på det sättet. Det framförs också synpunkter på gruppens sammansättning. Vissa anser att personer som är mer involverade i upphandlingsärenden skulle vara med lämpade att ingå i gruppen. Flera av de intervjuade representanterna från inköpsgruppen uttrycker att

2020-12-22

gruppens möten till övervägande del känns mer eller mindre onödiga. De menar att det endast är när det ges information om lagförändringar eller liknande som mötena ger något. Vidare framförs att det mesta av den övriga informationen lika gärna skulle kunna kommuniceras via e-post i stället.

De tjänstepersoner som getts rätt att göra inköp/beställa varor benämns som inköpare/beställare i kommunens upphandlingspolicy. Inköpare/beställare är dock ingen klart definierad funktion/roll inom organisationen.

I flera av våra intervjuer framförs att upphandlingsenheten ansvarar för uppföljning av de avtal som tecknas. Från upphandlingsenheten framförs dock att detta ansvar ligger på kommunen. Upphandlingsenheten har ansvar för genomförandet av upphandlingar och uppföljning av upphandlingsverksamheten medan kommunen har ansvar för avtalen och uppföljningen av dessa. Från såväl kommunalförbundet som kommunen framförs uppfattningen att det finns stora utvecklingsbehov av uppföljningsarbetet.

I våra intervjuer framkommer även en uppfattning av att upphandlingsenheten borde vara mer proaktiva och se till att det finns avtal inom fler områden än vad som är fallet i dag.

En annan uppfattning som framkommer i våra intervjuer är att den nuvarande upphandlingsorganisationen gör det svårt för kommunen att arbeta strategiskt med upphandlingsfrågor i och med att det är kommunalförbundet som har de personella resurserna för att driva upphandlingsarbetet och att de inte alltid vill göra samma prioriteringar som Köpings kommun.

Kommentarer och bedömning

Vi anser att de tjänstepersoner inom kommunens olika förvaltningar som ges rätt att göra inköp/beställa varor ska genomgå en utbildning i LOU och kommunens inköpsregler innan de ges en sådan rätt. Detta skulle enligt vår bedömning underlättas om det fanns en tydligare inköpsorganisation i kommunen med dokumenterade roller och ansvarsfördelningar. Om det inom kommunen fanns en klart definierad funktion/roll som inköpare/beställare skulle styrningen av inköp kunna vara tydligare. Enligt vår mening skulle rollen som inköpare/beställare med fördel kunna tilldelas som en behörighet. Förutom att genomgå en utbildning i LOU och kommunens inköpsregler innan behörigheten tilldelas anser vi att inköparna/beställarna, för att behålla behörigheten, fortlöpande bör utbildas inom området.

Vi ser också behov av att förtydliga roll- och ansvarsfördelning mellan upphandlingsenheten och kommunens förvaltningar. Som framgår ovan finns det olika uppfattning om var detta ansvar ligger. Det finns även anledning att förtydliga vad rollen som representant i kommunens inköpsgrupp. Mot bakgrund av att flera av de intervjuade representanterna från inköpsgruppen uttrycker att gruppens möten till övervägande del känns mer eller mindre onödiga, menar vi även att syftet med och formerna för dessa möten kan behöva ses över.

Som framgår ovan framförs det både från kommunalförbundet och från kommunen att uppföljningsarbetet behöver utvecklas och förbättras. Vidare konstaterar vi att det finns olika syn på hur ansvaret mellan kommunen och kommunalförbundet faktiskt är fördelat och hur ansvaret *bör vara* fördelat. I och med att båda parter ser problem med

2020-12-22

hur upphandlingsarbetet fungerar i dag menar vi att det kan finnas anledning att initiera en övergripande utredning av upphandlingsverksamheten och vilket ansvar som bör ligga var.

3.4 Kommunala styrdokument

3.4.1 Policy mot mutor och jäv

Köpings kommuns *Policy för att motverka mutor och jäv bland anställda och förtroendevalda i Köpings kommun och dess bolag* antogs av kommunfullmäktige 2017-12-18, § 140.

I policyn anges bl.a. följande.

I Köpings kommun ska ingen anställd eller förtroendevald agera på något sätt i något ärende som t ex vid upphandling, ärenden i övrigt eller myndighetsutövning där tveksamhet kan uppstå kring personens opartiskhet.

Finns det omständigheter som förhållanden, bindningar eller intressekonflikter mellan dig som anställd eller förtroendevald och någon part i ärendet kan omständigheterna vara av den karaktären att myndighetens trovärdighet skulle kunna skadas även om det inte är fråga om jäv i lagens mening.

I alla sådana fall tillämpas en försiktighetsprincip som innebär att det kan vara bäst att avstå från att delta i hanteringen av ärendet "för säkerhets skull".

Vår granskning visar att det inte finns några för kommunen *gemensamma* praktiska arbetsätt/rutiner för att säkerställa efterlevnad av kommunens policy mot mutor och jäv i samband med upphandlingar. I vissa intervjuer framförs att frågan i högsta grad är aktuell i samband med upphandlingsärenden medan de flesta som intervjuats uttrycker att det inte känns till att frågan aktualiseras. I vissa intervjuer framförs det att ansvaret för det måste ligga på VMKF:s upphandlingsenhet eftersom det är de som genomför själva upphandlingen. Från upphandlingsenheten framförs att man arbetar enligt följande. Om en anbudsgivare uppger en av kommunens tjänstepersoner som referens i en pågående upphandling får denna tjänsteperson inte delta i handläggningen av ärendet. I övrigt uppges att det kan göras kontroller av eventuella intressekonflikter om det finns "indikation", men i regel görs inte den typen av kontroller i samband med upphandlingar. Handläggande tjänstemän förutsätts agera i enlighet med policyn mot mutor och jäv.

Kommentarer och bedömning

Vi anser att kommunstyrelsen och nämnderna bör säkerställa att frågor om mutor och jäv aktualiseras i större utsträckning i samband med upphandlingar. Exempelvis menar vi att det skulle kunna införas en rutin som innebär att samtliga företrädare för kommunen som på ett eller annat sätt är involverade i handläggningen av ett upphandlingsärende måste redovisa i vilken mån det finns några personkopplingar eller andra intressekonflikter i förhållande till de företag som lämnar anbud i upphandlingen. Om sådana kopplingar finns bör relevanta åtgärder vidtas. Vi vill här påminna om att kommunens policy mot mutor och jäv poängterar att det kan vara bäst att avstå från hanteringen i ett ärende om det finns risk för att hanteringen kan ifrågasättas, oavsett om det är fråga om jäv i lagens mening eller ej. Policyn framhåller

också följande: "En anställd eller förtroendevald ska inte ens kunna misstänkas för att låta sig påverkas av ovidkommande önskemål eller hänsyn i sitt arbete."

3.4.2 Upphandlings- och inköbspolicy

Köpings kommuns *Upphandlings- och inköbspolicy* antogs av fullmäktige i december 2018. I policyn anges bl.a. att upphandlingar "ska genomföras med kompetens och objektivitet samt planeras i god tid." Vidare framgår att möjligheterna till samverkan genom den gemensamma upphandlingsorganisationen ska tas tillvara genom att samordnad upphandling ska ske där det är fördelaktigt. Detta förtydligas ytterligare i *Riktlinjer för upphandling*, vilket framgår av stycke 3.4.3 nedan.

Under rubriken Ansvar i policyn framgår bl.a. följande.

Kommunstyrelsen

- Har det övergripande strategiska ansvaret för inköps- och upphandlingsprocessen.
- Utövar uppsikt över kommunens upphandlingsarbete och beslutar om övergripande mål

Nämnder och styrelser

- Ansvarar för att upphandlingar genomförs inom sitt ansvarsområde.
- Bedriver inköpsverksamheten ändamålsenligt och enligt antagen policy och riktlinjer.
- Ansvarar för att vid behov ta fram egna riktlinjer och rutiner som ett komplement till gällande policy och riktlinjer.

Upphandlingsenhet/Inköpsenhet (VMKF)

- Genomför upphandlingar över direktupphandlingsgränsen på uppdrag av styrelser och nämnder och i nära samverkan med berörda förvaltningar.
- Ansvarar för uppföljning och rapportering av upphandlingsverksamheten för kommunkoncernerna i samverkan.

Vår granskning visar att kommunstyrelsen samt berörda nämnder inte tagit fram några "egna riktlinjer och rutiner som ett komplement till gällande policy och riktlinjer". Det finns således inga nämndspecifika riktlinjer/rutiner i kommunen.

När det gäller kommunstyrelsens ansvar att utöva uppsikt över kommunens upphandlingsarbete framkommer i granskningen att det primärt sker inom ramen för uppföljningen av den interna kontrollen. I granskningen framkommer dock att det inte sker kontroller relaterade till inköp och upphandling varje år. Under 2019 var det ingen av kommunens nämnder som hade någon kontrollpunkt direkt relaterad till upphandling/inköp i sin internkontrollplan. Social- och arbetsmarknadsnämnden hade dock en kontroll som har beröring med upphandlingsområdet. Kontrollen/granskningen hade titeln "Avsaknad av jourhem" där nämnden bl.a. konstaterade att avsaknad av jourhem "har inneburit ökade kostnader för verksamheten." Tidigare år uppges det

exempelvis ha funnits med stickprovskontroller avseende leverantörstrohet inom ramen för uppföljningen av den interna kontrollen.

Kommentarer och bedömning

Enligt vår bedömning är kommunstyrelsens uppsikt över kommunens upphandlingsarbete bristfällig. Vi anser att kommunstyrelsen bör utveckla uppsikten. Exempelvis skulle kommunstyrelsens uppsikt kunna kompletteras med olika typer av kontroller/uppföljningar avseende efterlevnaden av gällande styrdokument samt hur kommunens nämnder arbetar för att säkerställa kännedom om och efterlevnad av de styrdokument som fastställts.

Vi menar också att kommunstyrelsen och nämnderna bör implementera kontroller som syftar till att säkerställa följsamhet till tecknade avtal samt att gränsen för direktupphandling inte överskrids. Denna typ av kontroller skulle kunna bidra till att stärka kommunstyrelsens uppsikt över kommunens upphandlingsarbete.

3.4.3 Riktlinjer för upphandling

Dokumentet *Riktlinjer för upphandling* ingår som en del i kommunens upphandlingspolicy.

Av riktlinjerna framgår det bland annat att "möjligheterna till samverkan genom den gemensamma upphandlingsorganisationen ska tas tillvara. Möjligheterna till samordnad upphandling ska alltid provas för att uppnå samordningsvinster."

Enligt våra intervjuer säkerställs detta bland annat genom att den uppdragsbeställningsblankett som ska ställas till VMKF inför en upphandling, innehåller en fråga om det finns möjlighet att samordna upphandlingen. Frågan om möjlighet till samordning uppges även tas upp inför eller vid det uppstartsmöte som äger rum inför en upphandling.

Upphandlingsenheten ska enligt riktlinjerna erbjuda "erforderlig utbildning inom upphandlingsområdet". Det finns inga fasta, regelbundet återkommande, utbildningsinsatser. De utbildningsinsatser som sker uppges i huvudsak äga rum i den utsträckning som verksamheterna efterfrågar det. Upphandlingsenheten erbjuder sig återkommande att komma ut och hålla utbildningar, exempelvis via inköpsgruppen, men även via det nyhetsbrev upphandlingsenheten löpande skickar ut. Från upphandlingsenheten framförs också att information/utbildning erbjuds och genomförs i samband med uppstart av upphandlingar, där beställaren saknar eller har begränsad kunskap om LOU. Vidare uppges att utbildning och information inriktad mot Teknik & Fastighet för samtliga kommunkoncerner har ägt rum samt att Teknik- och Fastighet även har fått en utbildningsinsats via en extern utbildare.

I våra intervjuer har det getts olika besked beträffande huruvida utbildning/information avseende upphandlingsregler ingår som en del i chefsintroduktionen. De flesta chefer vi intervjuat har sagt att de inte gått någon sådan utbildning. Från VMKF och från kommunens HR-avdelning uppges att det ingår i chefsintroduktionen. Från HR-avdelningen uppges dock att inte alla chefer deltar och att det skulle behöva säkerställas att så sker.

Köpings kommun

Granskning avseende upphandling och inköp

2020-12-22

Under rubriken Avrops-/inköpsrutiner framgår följande.

Samtliga verksamheter är skyldiga att känna till och nyttja de avtal och ramavtal som upprättats. Information om samtliga ramavtal ska finnas tillgängligt i form av avtalsdatabas.

Avrops-/inköpsreglerna gäller för alla inköp oavsett belopp. Av delegationsordning eller annat beslut i styrelse/nämnd ska framgå vem som har rätt att besluta om inköp.

I granskningen framförs att avtalsdatabasen har en begränsad funktionalitet som innebär att det inte är möjligt att söka fram en enskild kommuns ramavtal. Upphandlingsenheten har en avtalsdatabas med ramavtal för samtliga kommunkoncerner som ingår i VMKF. Köpings kommun kan å sin sida via sitt intranät söka fram ramavtal i en så kallad avtalskatalog. Avtalskatalogen innehåller dock ramavtal för hela kommunkoncernen. För att se om de ramavtal som söks fram via avtalskatalogen omfattar enbart primärkommunen, enbart något av bolagen eller hela kommunkoncernen, krävs att man går in på varje enskilt avtal. Enligt uppgift har upphandlingsenheten två parallella Excelfiler för att täcka upp de upplevda bristerna i avtalskatalogen och därmed inte riskera att "tappa bort" någon avtalspart.

Flera av de intervjuade lyfter omständigheten att det via avtalskatalogen inte går att söka fram vilka av kommunkoncernens ramavtal som gäller för primärkommunen, som en försvårande faktor för verksamheterna att göra korrekta inköp.

I granskningen framkommer även att avtalsdatabasen endast innehåller ramavtal. Andra typer av avtal tecknade till följd av upphandling, exempelvis objektsavtal, framgår inte av avtalsdatabasen.

Kommentarer och bedömning

När det gäller chefsintroduktionen konstaterar vi att det förefaller vara vanligt att chefer inte deltar i utbildningen/informationspasset angående upphandlingsregler. Det bör påpekas att chefens tidigare erfarenheter givetvis påverkar kunskapen om upphandlingsreglerna. Oavsett tidigare erfarenhet menar vi dock att det är viktigt att bli introducerad i hur upphandlingsfrågorna hanteras i Köpings kommun. Därmed menar vi att det bör följas upp att chefer deltar i introduktionen och att de chefer som bedöms ha behov av utbildning i upphandlingsfrågor genomgår en sådan.

I granskningen framkommer svårigheter när det gäller möjligheten att enkelt överblicka kommunens egna ramavtal. Enligt vår bedömning utgör det en avsevärd begränsning när det gäller möjligheten att säkerställa att inköpen i kommunen sker via ingångna avtal. Mot den bakgrunden menar vi att kommunstyrelsen bör utreda om behovet av kontroll/uppföljning kan tillgodoses genom befintliga system och metoder. Enligt vår mening riskerar ovanstående brister att försvåra en ändamålsenlig uppsikt från kommunstyrelsens sida.

Vidare menar vi att det faktum att avtalsdatabasen inte innehåller samtliga upphandlade avtal innebär en försvårande faktor för att göra korrekta inköp. Därtill kan det leda till att uppföljningar av leverantörstrohet, av den typen som nämns i stycke 3.4.2 ovan, riskerar att landa i felaktiga slutsatser när korrekt upphandlade avtal inte finns med i avtalskatalogen. Vår uppfattning är således att det borde finnas ett sammanhållet avtalsregister för samtliga giltiga avtal.

3.4.4 Riktlinjer för direktupphandling

Det framgår inte av dokumentet *Riktlinjer för direktupphandling* när eller om riktlinjerna är politiskt antagna.

I riktlinjerna för direktupphandling beskrivs bl.a. vad dokumentationsplikten innebär vid upphandlingar överstigande 100 000 kronor.

Även om direktupphandling innebär att inköp sker utan särskild form anges i riktlinjerna att "jämförelse av olika produkter och leverantörer [...] ändock [ska] göras t.ex. genom offertförfrågan till möjliga leverantörer." Vidare anges att direktupphandling endast får användas "när varan eller tjänsten som ska inhandlas är så sällan förekommande att den samlade inköpssumman för hela kommunen under ett år understiger det för tillfället gällande värde för direktupphandling, s.k. lågt värde."

I *Riktlinjer för direktupphandling* hänvisas det till *Instruktioner för direktupphandling*.

I *Instruktioner för direktupphandling* framgår att upphandlingsenheten har tagit fram mallar som ska utgöra ett stöd vid direktupphandlingar med ett uppskattat värde som överstiger 100 000 kronor. Genom att beställaren fyller i mallarna underlättas att kraven om dokumentation enligt LOU uppfylls.

Av instruktionerna framgår att en kopia av undertecknat avtal ska skickas till VMKF. Enligt uppgift från upphandlingsenheten har Köpings kommun (och övriga upphandlande myndigheter som ingår i samarbetet) inte inkommit med kopior på direktupphandlade avtal i enlighet med vad som anges i *Instruktioner för direktupphandling*. I våra intervjuer framkommer att det inte är känt att kopior på avtal ska skickas till upphandlingsenheten.

Kommentarer och bedömning

Vi anser att kommunstyrelsen och nämnderna bör säkerställa att kopior på avtal tecknade till följd av direktupphandling skickas till upphandlingsenheten. Vidare anser vi att det av riktlinjerna för direktupphandling bör framgå när och av vem de fastställdes.

3.4.5 Riktlinjer för miljökrav vid upphandling

Dokumentet *Riktlinjer för miljökrav vid upphandling* ingår som en del i kommunens upphandlingspolicy.

I rubricerade riktlinjer anges bl.a. att "den politiska viljeinriktningen i enlighet med Miljöpolicy" ska "redovisas i förfrågningsunderlaget".

I de fall det ställs miljökrav i upphandlingar ska uppföljning av dessa krav ske genom att "olika typer av verifikationer från leverantören begärs in under avtalstiden, till exempel genom skriftliga frågor till leverantören, granskning av leverantörens egenkontroll, revision hos leverantören av oberoende part och/eller genom besök på plats hos leverantören". Vidare anger riktlinjerna att en uppföljningsplan bör upprättas när det bedöms relevant. Uppföljningsplanen ska innehålla "tydlig ansvarsfördelning, uppföljningsmodell, tidplan och eventuella konsekvenser av krav som inte uppfylls". I riktlinjerna pekas ett antal upphandlingsområden ut där det kan vara aktuellt att ställa miljökrav.

2020-12-22

Från upphandlingsenhetens sida framförs att kommunen har ansvar för sina avtal och att ansvaret för denna typ av uppföljning, liksom övrig uppföljning, därmed ligger på kommunen. I de intervjuer vi genomfört med företrädare för olika verksamheter inom kommunen är den dominerande bilden som ges att man inte vet om denna typ av uppföljningar äger rum eller ej. I något fall har det uttryckts att ansvaret för denna typ av uppföljning borde ligga på upphandlingsenheten.

Utifrån de intervjuer vi genomfört framstår dock kostverksamheten som ett undantag. Kostverksamheten har ett upphandlings- och uppföljningssystem som uppges göra det enkelt att följa olika parametrar inom miljöområdet.

Kommentarer och bedömning

Som framgår ovan är den dominerande bilden som framträder i våra intervjuer att man inte känner till om det äger rum några uppföljningar enligt riktlinjerna för miljökrav vid upphandling. Vi gör därmed bedömningen att riktlinjerna för miljökrav vid upphandling i praktiken har relativt begränsad styrande effekt. Detta bedöms i sin tur bero på en upplevd otydlighet beträffande vem som ansvarar för att denna typ av uppföljning äger rum.

Förutom behovet av ett förtydligande avseende ansvarsfördelningen mellan VMKF och kommunen menar vi att kommunstyrelsen bör initiera en informations-/utbildningsinsats i syfte att säkerställa att styrdokumentet får avsedd styrande effekt.

3.4.6 Riktlinjer för sociala krav vid upphandling

Dokumentet *Riktlinjer för sociala krav vid upphandling* ingår som en del i kommunens upphandlingspolicy.

Under rubriken "Sociala hänsyn" i inledningen till riktlinjerna för sociala krav vid upphandling anges följande.

Upphandlingar med sociala hänsyn innebär att man vid framtagande av förfrågningsunderlag utformar utvärderingskriterier och särskilda avtalsvillkor/utförarvillkor så att utförandet av det upphandlade tjänsterna verkar i riktning mot vissa sociala mål (ökad sysselsättning, minskat utanförskap m.m.).

Enligt vår granskning är det ytterst sällan det genomförs upphandlingar med sociala hänsyn. Däremot uppges det att frågan ofta lyfts inför upphandlingar men att man av olika orsaker brukar landa i att det inte är lämpligt att genomföra den typen av upphandling vid det aktuella tillfället.

Kommentarer och bedömning

I de av fullmäktige fastställda riktlinjerna för sociala krav vid upphandling framgår det att *social och miljömässig hänsyn bör beaktas* vid kommunens upphandlingar. Mot den bakgrunden tolkar vi det som att det finns ett uppdrag från fullmäktige att genomföra upphandlingar med sociala hänsyn. Som framgår ovan uppges det dock vara ytterst sällan den typen av upphandlingar genomförs.

Vi anser att det kan finnas anledning för kommunstyrelsen att följa upp i vilken utsträckning det genomförs upphandlingar med sociala hänsyn. När det gäller de upphandlingsområden där det enligt riktlinjerna bedöms vara lämpligt att upphandla

med sociala hänsyn, menar vi vidare att det kan finnas anledning för kommunstyrelsen att, i förekommande fall, följa upp varför kommunens verksamheter landar i att *inte* genomföra den typen av upphandlingar.

Vi anser också att kommunstyrelsen bör initiera en informations-/utbildningsinsats i syfte att säkerställa att styrdokumentet får avsedd styrande effekt.

3.5 Uppföljning och utvärdering

I kommunens upphandlingsriktlinjer anges följande angående uppföljning och utvärdering.

Kommunens uppföljning av leveranser av varor och tjänster bör ske kontinuerligt samt i enlighet med uppgift i avtal.

Kommunens utvärdering av ingångna avtal bör även ske i samband med utgången av avtalsperiod och/eller i samband med förlängning av ramavtal.

Som framgår av stycke 3.4.5 finns därtill särskilda rutiner för uppföljning av miljökrav i de fall sådana ställs i en upphandling. Motsvarande rutiner finns också för uppföljning av sociala krav, men som framgår av stycke 3.4.6 uppges det vara ytterst sällan sådana krav ställs i upphandlingar.

I våra intervjuer framförs att uppföljning av leveranser sker kontinuerligt i så måtto att den som attesterar en faktura ska kontrollera att leveranser överensstämmer med vad som beställts/avtalats. Den dominerande bilden som i övrigt ges i våra intervjuer är att det inte sker någon annan strukturerad uppföljning utifrån avtalen. Dock framstår upphandlingar avseende färdtjänst och kost som undantag i det avseendet. När det gäller färdtjänstupphandlingar beskrivs exempelvis att den avtalade tjänsten dels följs upp via kontinuerliga uppföljningsmöten med leverantörerna, dels via brukarenkäter. Liknande uppföljningar beskrivs när det gäller upphandlingar inom kostområdet som genomförs via Inköpssamverkan i Örebro län, där Köpings kommun ingår. Dessa uppföljningar sker av upphandlingsfunktionen i Örebro, men kontaktpersoner från Köpings kommun deltar vid dessa uppföljningar.

Bortsett från kostverksamheten är den bild som ges i våra intervjuer att man inte känner till om och i så fall hur avtal tecknade via Inköpssamverkan i Örebro län följs upp.

Kommentarer och bedömning

Vi anser att kommunstyrelsen och nämnderna behöver utveckla såväl uppföljning som utvärdering av ingångna avtal.

Kommunens styrdokument gör, i uppföljnings- och utvärderingshänseende, ingen skillnad på om ett avtal är tecknat genom VMKF eller exempelvis via Inköpssamverkan i Örebro län. Även om uppföljningen i praktiken hanteras av upphandlingsfunktionen i Örebro menar vi att man från Köpings kommuns sida måste säkerställa att sådana uppföljningar äger rum samt att man får del av dessa uppföljningar. Sannolikt skulle kommunen få information om det i uppföljningarna skulle uppstå någon typ av problem. Enligt vår mening är det dock, ur ett ansvarsperspektiv, inte tillfyllest att dels

förutsätta att uppföljning sker av någon annan, dels att förutsätta att man kommer att få information om uppföljningen skulle påvisa någon typ av problem.

Det ska framhållas att de tjänstepersoner som vi intervjuat/varit i kontakt med i denna granskning inte "täckes in" samtliga avtalsområden inom Köpings kommun. Således kan det finnas fler avtalsområden än kost och färdtjänst där det förekommer strukturerad uppföljning.

3.5.1 Kontroll av avtals- och leverantörstrohet

I våra intervjuer framkommer att det inte finns några systematiska kontroller av avtals- eller leverantörstrohet bortsett från kontroller avseende färdtjänst och kost.

Kommentarer och bedömning

Vi konstaterar att det finns upplevda otydligheter beträffande ansvaret för uppföljning vilket enligt vår bedömning är en delförklaring till att det i princip inte förekommer någon systematisk uppföljning av avtals- och leverantörstrohet. Vidare konstaterar vi att de systemstöd som i dagsläget används har vissa begränsningar när det gäller möjligheten att effektivt följa upp avtals- och leverantörstrohet. Enligt vår mening bör kommunstyrelsen och nämnderna genomföra såväl kontroller av leverantörstrohet som kontroller av avtalstrohet. Huruvida detta kan tillgodoses med hjälp av befintliga system eller ej bör utredas av kommunstyrelsen.

3.6 Resultat av dataanalys och stickprov

Fokus i dataanalysen har varit inköp från leverantörer som *inte* återfinns i det avtalsregister⁹ vi fått del av. Vi har exempelvis valt ut inköp från leverantörer där den sammanlagda summan uppgår till belopp som överstiger direktupphandlingsgränsen. Vi har också tittat på enskilda inköp som ligger under direktupphandlingsgränsen men som överstiger gränsen för när det enligt LOU ställs krav på dokumentation.

När det gäller inköp från leverantörer som *inte* återfinns i det avtalsregister vi fått del av ska det noteras att avtalsregistret inte innehåller samtliga avtal. Ett inköp kan därmed vara korrekt hanterat även om vi i vår kontroll konstaterar att leverantören i fråga inte finns med i avtalsregistret.

Som nämnts i stycke 3.1.1 ovan ska alla direktupphandlingar av samma slag som myndigheten har genomfört eller kommer att genomföra under räkenskapsåret räknas med då man ska beräkna avtalsvärdet i förhållande till beloppsgränsen för direktupphandling. Det ska också noteras att *liknande* inköp men från *olika leverantörer* ska räknas samman. En fullständig kontroll utifrån beloppsgränserna kan således inte enbart fokusera på leverantör. I den dataanalys vi genomfört har vi dock avgränsat kontrollen till att enbart fokusera på leverantör.

⁹ Vi använder här begreppet "avtalsregister" även om det i praktiken handlar om flera olika sammanställningar av leverantörer. Som framgår i stycke 3.4.3 har upphandlingsenheten parallella avtalssammanställningar i Excel, vid sidan av den sammanställning som genereras i det verksamhetssystem som används.

I granskningen har vi även tittat på om ett urval av avtal har undertecknats i enlighet med gällande regelverk och delegationsordning.

3.6.1 Undertecknande av avtal

De avtal vi granskat med avseende på om avtalet har undertecknats i enlighet med gällande regelverk och delegationsordning är följande.

- Ramavtal Kart- och mättjänster (samhällsbyggnadsnämnden)
- Avtal avseende skolmoduler till Elundskolan (kommunstyrelsen)
- Ramavtal Ljud-, ljus-, scen- och eventservice (kommunstyrelsen)
- Ramavtal Mattransporter (kommunstyrelsen)
- Avtal avseende utredning av lokalförsörjning och förvaltning (samhällsbyggnadsnämnden)
- Ramavtal Rörspäckning (kommunstyrelsen)
- Ramavtal Infodring (kommunstyrelsen)

När det gäller de avtal som berör kommunstyrelsen konstaterar vi att avtalstecknandet (som är upptaget i delegationsordningarna) inte har återrapporterats i enlighet med gällande regler. Återrapportering har inte heller skett till samhällsbyggnadsnämnden när det gäller tecknandet av ramavtalet avseende kart- och mättjänster. Värdet av avtalet avseende utredning av lokalförsörjning och förvaltning uppgår till en så pass låg summa att det, enligt samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning, betraktas som verkställighet. Följaktligen behöver det inte återrapporteras till nämnden.

Vidare konstaterar vi att kommunstyrelsens arbetsutskott, i samband med beslut om tilldelning, har fattat beslut om vem som ska underteckna avtal i följande upphandlingar.

- Avtal avseende skolmoduler till Elundskolan
- Ramavtal Mattransporter

Beslutet om vem som ska underteckna avtalet är inte i överensstämmelse med kommunstyrelsens delegationsordning avseende vem som har rätt att teckna avtal. Enligt delegationsordningen kan beslutanderätten vidaredelegeras. Vidaredelegering ska dock ske av delegaten, inte av kommunstyrelsens arbetsutskott.

När det gäller ramavtalet avseende Ljud-, ljus-, scen- och eventservice konstaterar vi att tilldelningsbeslutet är undertecknat av upphandlingsenheten.

Kommentarer och bedömning

Enligt vår mening har inte ramavtalet avseende mattransporter och inte heller avtalet avseende skolmoduler till Elundskolan undertecknats i enlighet med gällande delegationsordning. Om kommunstyrelsen vill att någon annan ska underteckna avtalet än den som delegerats denna beslutanderätt ska ett sådant beslut fattas av kommunstyrelsen, inte av kommunstyrelsens arbetsutskott. Vi anser att kommunstyrelsen måste säkerställa att undertecknande av avtal sker i enlighet med gällande regler.

Mot bakgrund av att vi kan konstatera brister när det gäller återrapportering till kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden anser vi att kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden måste säkerställa att återrapportering av delegationsbeslut sker i enlighet med gällande regler.

I sammanhanget vill vi även framhålla att en utebliven återrapportering av delegationsbeslut vid en rättslig prövning får omfattande konsekvenser. Om ett beslut inte anmäls börjar inte överklagandetsfristen löpa. JO har i ett beslut¹⁰ i ett ärende angående återrapportering av delegationsbeslut, i sin bedömning uttalat sig enligt följande: "Det ligger i sakens natur att beslut ska vinna laga kraft och inte för alltid kunna bli föremål för överklagande."

Vidare menar vi att upphandlingsenheten inte kan fatta beslut om tilldelning på det sätt som skett när det gäller ramavtalet avseende Ljud-, ljus-, scen- och eventservice. Även om upphandlingsenheten sköter upphandlingen ska beslutet om vem som ska tilldelas kontrakt fattas inom kommunen i enlighet med gällande delegationsordning.

3.6.2 Inköp som sammantaget överstiger direktupphandlingsgränsen

I vår dataanalys valde vi ut 24 leverantörer som inte finns med i det avtalsregister vi fått del av och där den sammanlagda inköpssumman överstiger direktupphandlingsgränsen (586 907 kr år 2019). Avseende 15 av dessa 24 leverantörer har det i granskningen framkommit att det finns avtal. I tolv av dessa 15 fall handlar det om att det är andra typer av avtal än ramavtal och att leverantörerna därför inte återfinns i det avtalsregister vi fått del av. I ett av de 15 fallen handlar det enligt uppgift om förseningar samt tilläggsarbeten till ett projekt som skulle ha varit färdigställt under 2018. I ytterligare ett av de 15 fallen handlar det om att leverantörens organisationsnummer felregistrerats i avtalsregistret medan det i ett annat fall handlar om att leverantören har upplösts genom fusion och att avtalet därmed övertagits av en ny leverantör. Kommunens avtalsregister var inte uppdaterat utifrån den informationen.

Avseende åtta av de 24 granskade leverantörerna kan vi konstatera att avtal saknas. Sammantaget belopp som Köpings kommun utbetalat till dessa åtta leverantörer under år 2019 uppgår till ca 8,2 miljoner kronor.

¹⁰ JO, 2012-05-08, Dnr. 5176-2011

2020-12-22

För inköpen från den leverantör som återstår av de totalt 24 som granskats finns vissa frågetecken vilket gör att det inte med enkelhet går att avgöra om inköpen hanterats korrekt eller ej. Vi återkommer till den leverantören i avsnittet med kommentarer och bedömning nedan.

Kommentarer och bedömning

Vi ser risk för att kommunen kan ha genomfört otillåtna direktupphandlingar för åtminstone drygt 8 miljoner kronor under 2019.

Otillåtna direktupphandlingar riskerar inte bara att leda till ekonomisk skada i form av upphandlingsskadeavgift. Minst lika allvarligt är att det riskerar att skada förtroendet för kommunen.

Den leverantör som nämns ovan där det inte med enkelhet går att avgöra om inköpen hanterats korrekt eller ej avser kostnad för en årlig licensavgift (för år 2019 uppgående till ca 950 tkr) som löpt på inom ramen för ett tillsvidareavtal tecknat år 2000. Enligt vår bedömning är tillsvidareavtal generellt inte förenliga med upphandlingslagstiftningens grundprinciper. Det kan dock finnas särskilda skäl som gör att det aktuella avtalet är förenligt med gällande regler. Vi har inte utrett om det föreligger särskilda skäl i detta fall.

3.6.3 Direktupphandlingar med dokumentationsplikt

I vår granskning har vi tittat på 13 enskilda inköp som ligger under direktupphandlingsgränsen (586 907 kr år 2019) men som överstiger gränsen för när det enligt LOU ställs krav på dokumentation (100 000 kr). Samtliga dessa inköp har skett från leverantörer som ej återfinns i det avtalsregister vi fått del av.

Avseende två av de 13 granskade inköpen har det framkommit att det handlar om inköp relaterade till objektsavtal, det utgör således inte direktupphandlingar. Ytterligare ett inköp är relaterat till det tillsvidareavtal som tecknades år 2000 som även berörs i stycke 3.6.2 ovan.

I två av de 13 granskade inköpen finns dokumentation enligt upphandlingsreglerna.

I övriga åtta av de 13 granskade inköpen har berörda verksamheter antingen svarat att dokumentation inte finns eller inte kunnat förse oss med någon dokumentation.

Kommentarer och bedömning

Vi ser allvarligt på att dokumentationskravet inte efterlevs. Enligt vår bedömning riskerar förtroendet för kommunen att skadas om det saknas lagstadgad dokumentation av hur och varför en viss leverantör anlitas.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är inköpsverksamheten i vissa avseenden inte följer interna styrdokument. Utifrån genomförd dataanalys bedömer vi även att det finns betydande risk för att inköp i vissa fall inte sker i enlighet med gällande lagstiftning. I granskningen konstaterar vi vidare att kommunen endast i begränsad omfattning har ett aktivt förebyggande arbete mot mutor och jäv i samband med upphandlingar. Vi ser även tydliga brister i kommunens uppföljningsarbete.

4.1 Rekommendationer

Utifrån vår bedömning och slutsats lämnar vi följande rekommendationer.

- Kommunstyrelsen och nämnderna bör säkerställa att policyn mot mutor och jäv aktualiseras i större utsträckning i samband med upphandlingar.
- Kommunstyrelsen bör utveckla uppsikten över kommunens upphandlingsarbete.
- Kommunstyrelsen bör säkerställa att ansvarsfördelningen mellan VMKF och kommunen utreds och tydliggörs inom organisationen.
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör implementera kontroller som syftar till att
 - säkerställa att gränsen för direktupphandling inte överskrids
 - säkerställa att inköpen i kommunen sker via ingångna avtal.
- Kommunstyrelsen bör utreda om behovet av kontroll/uppföljning kan tillgodoses genom befintliga system och metoder.
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör utveckla såväl uppföljning som utvärdering av ingångna avtal.
- I de fall upphandlingar sker i andra samverkansforum än VMKF, måste berörda nämnder säkerställa att uppföljning och utvärdering av avtalen hanteras i enlighet med kommunens styrdokument.
- Kommunstyrelsen och nämnderna bör ställa krav på att de tjänstepersoner inom kommunens olika förvaltningar som ges rätt att göra inköp/beställa varor ska genomgå en utbildning i LOU och kommunens inköpsregler innan de ges en sådan rätt.
- Kommunstyrelsen bör ta initiativ till att det sker ett förtydligande av vad rollen som representant i kommunens inköpsgrupp innebär samt att det sker en översyn av syftet med och formerna för inköpsgruppens möten.
- Kommunstyrelsen bör initiera en informations-/utbildningsinsats i syfte att säkerställa att riktlinjerna för miljökrav vid upphandling samt riktlinjerna för sociala krav vid upphandling får avsedd styrande effekt.
- Kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden måste säkerställa att återrapportering av delegationsbeslut avseende upphandlingar sker i enlighet med gällande regler.
- Kommunens riktlinjer för direktupphandling bör kompletteras med information om när och av vem de fastställdes.



Köpings kommun
Granskning avseende upphandling och inköp

2020-12-22

Datum som ovan
KPMG AB

Andreas Wendin
Verksamhetsrevisor

Karin Helin Lindkvist
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.



Till

Kommunstyrelsen
Utbildningsnämnden
Kultur- och folkhälsonämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Social- och arbetsmarknadsnämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd

För kännedom

Kommunfullmäktige

Revisionsrapport grundläggande granskning 2020

Kommunallagen (KL 12 kap 1 §) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Granskningen visar att i kommunstyrelsens och nämndernas separata årsredovisningar redovisas målen som är kopplade till fullmäktiges mål. Vi kan också konstatera att nämnderna följer rutiner för uppföljning av intern kontroll. Undantaget är Vård- och omsorgsnämnden som inte genomfört uppföljning av internkontrollplanen för 2020.

Det ekonomiska utfallet 2020 är genomgående positivt för kommunens nämnder och styrelse. Covid-19-pandemin har påverkat kommunens verksamhet och ekonomi i hög grad under 2020. Vi anser att det är viktigt att nämnderna är extra vaksamma över den ekonomiska utvecklingen i samband med pandemin både i dagsläget och framöver för att kunna bibehålla en god ekonomisk kontroll.

Vi vill understryka att vikten av att nämnder och styrelse tar i beaktanden de konsekvenser som pandemin kan medföra både på lång och kort sikt vid arbetet med intern styrning och kontroll framöver. Vidare anser vi även att Vård- och omsorgsnämnden bör säkerställa att uppföljning av internkontrollplan genomförs för att kunna utvärdera och utveckla arbetet med den interna kontrollen.

Kommunrevisionen vill att kommunstyrelsen och nämnderna återkopplar till revisorerna att rapporten har behandlats samt svar på eventuella synpunkter i rapporten senast den 31 maj 2021. Svaret skickas till Karin Helin Lindkvist, karin.helin-lindkvist@kpmg.se.

För kommunrevisionen i Köpings kommun


Hans Andersson
Sammankallande i revisionen


Börje Lindström
Ledamot i revisionen



Grundläggande granskning 2020

Revisionsrapport

Köpings kommun

KPMG AB

2021-03-19

Antal sidor 11



Köpings kommun
Grundläggande granskning 2020

2021-03-19

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd/styrelse	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	3
2.6	Metod	3
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Kommunstyrelsen	4
3.2	Kultur – och folkhälsonämnden	5
3.3	Samhällsbyggnadsnämnden	6
3.4	Social – och arbetsmarknadsnämnden	6
3.5	Utbildningsnämnden	7
3.6	Vård – och omsorgsnämnden	8
3.7	Västra Mälardalens överförmyndarnämnd (gemensam med Arboga, Kungsör, Surahammar och Hallstahammar)	9
4	Slutsats	11

Bilaga 1 Enkät svar från nämnder



2021-03-19

1 Sammanfattning

Kommunallagen (KL 12 kap 1 §) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Granskningen visar att i kommunstyrelsens och nämndernas separata årsredovisningar redovisas målen som är kopplade till fullmäktiges mål. Vi kan också konstatera att nämnderna följer rutiner för uppföljning av intern kontroll. Undantaget är Vård- och omsorgsnämnden som inte genomfört uppföljning av internkontrollplanen för 2020.

Det ekonomiska utfallet 2020 är genomgående positivt för kommunens nämnder och styrelse. Covid-19-pandemin har påverkat kommunens verksamheter och ekonomi i hög grad under 2020. Vi anser att det är viktigt att nämnderna är extra vaksamma över den ekonomiska utvecklingen i samband med pandemin både i dagsläget och framöver för att kunna bibehålla en god ekonomisk kontroll.

Vi vill understryka att vikten av att nämnder och styrelse tar i beaktanden de konsekvenser som pandemin kan medföra både på lång och kort sikt vid arbetet med intern styrning och kontroll framöver. Vidare anser vi även att Vård- och omsorgsnämnden bör säkerställa att uppföljning av internkontrollplan genomförs för att kunna utvärdera och utveckla arbetet med den interna kontrollen.

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Köpings kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en grundläggande granskning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Kommunallagen (KL 12 kap 1§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten. I granskningen kommer att bedömas om styrelsen/nämnden har en tillfredställande styrning av ekonomi och verksamhet (målstyrning) samt intern kontroll.

2.2 Avgränsning

Den del i den grundläggande granskningen som avser granskning av delårsbokslut och årsbokslut samt intern kontroll i redovisningen hanteras inte i denna granskning.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

2.4 Ansvarig nämnd/styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsen och samtliga nämnder.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har utförts av Caroline Gerelius, revisor, och Karin Helin Lindkvist, certifierad kommunal revisor.

2.6 Metod

Frågor har översänts till kommunstyrelsen och nämnderna. Frågorna har besvarats och analyserats gemensamt i styrelsen/nämnden inför våra träffar så att svaren i sig också utgjort underlag för samtalet.

Utöver frågorna och svaren som behandlas vid ett möte har utrymme funnits för nämndens och ledningens representanter att informera om de risker och hot som finns för nämndens verksamhet både på kort och lång sikt. Denna del utgör i sin tur viktig input i revisorernas egen riskanalys.

3 Resultat av granskningen

Nedan sammanfattas de enkätsvar som inkommit och vad som framkommit under mötet med presidiet. I bilaga 1 är en fullständig redogörelse av enkätsvaren.

3.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens målsättning har utgått ifrån kommunfullmäktiges mål. Målen följs upp vid delår och bokslut. Kommunen har arbetat med en ny styrmodell under året. Kommunstyrelsens presidium uppger att styrmodellen är uppskattad av de flesta cheferna och att medarbetarna genom styrmodellen ska kunna bidra för att uppnå målen. Styrmodellen arbetar med ett mer tillitsbaserat ledarskap och arbetet sträcker sig över olika förvaltningar. Detta har lett till ökad samsyn.

Med anledning av Coronapandemin har det varit en utmaning att upprätta ekonomiska prognoser under året, främst till följd av de statliga bidragen som kommunen erhållit. Under året har kommunstyrelsen inte prognostiserat något underskott.

Risk – och väsentlighetsanalysen som ligger till grund för internkontrollplanen genomförs av förvaltningen som utarbetar en bruttolista med identifierade risker. Kommunstyrelsens tar sedan del av bruttolistan och beslutar om vilka punkter som ska inkluderas. Kommunstyrelsen följer upp sin egen samt nämndernas interna kontroll och har en upprättad kvalitetsstrategi som strukturerar arbetet med intern kontroll. När avvikelser uppstår föreslås åtgärder.

Kommunstyrelsen ser kompetensförsörjningen som en risk i sin verksamhet inför kommande år. Det har varit svårt att rekrytera särskilda tjänster och tillsätta utbildad personal. Detta har lett till att personalens arbetsbelastning blivit högre, vilket både kan påverka arbetets kvalitet och medarbetarnas arbetsmiljö. Den höga arbetsbelastningen har också medfört bristande utvecklingsförmåga.

På en kommunövergripande nivå ser kommunstyrelsen ekonomin som en risk. Trots att resultatet varit positivt för 2020 så har ekonomin varit en utmaning. Covid-19 har varit den största utmaningen för kommunstyrelsen under 2020 och pandemin haft en stor påverkan på verksamheten. För närvarande är verksamheterna stabila, men kommunstyrelsen ser nu en utmaning i att arbeta med och hantera effekterna av pandemin. Under året har kommunstyrelsen regelbundet fått rapportering om lägesbilden i kommunen samt regionen och de utfärdade rekommendationerna har följts. Kommunstyrelsen har hållit sig väl informerade om situationen och varit noggranna med informationsflödet till medarbetare, invånare och politiker. Det har tagits kommundemensamma beslut, vilket styrelsen anser varit en styrka i hanteringen av pandemin.

3.1.1 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Kommunstyrelsen uppvisar ett resultat om + 5,7 Mkr.

Kommunstyrelsen har under året haft sex kvalitetsfaktorer och årsredovisningen visar att två av dessa har uppfyllts. Endast en kvalitetsfaktor, "god service och ett bra bemötande", uppfylls inte då kvalitetsindikatorn är densamma som förgående år.

Styrelsen har beslutat om internkontrollplan för 2020 och följt upp resultatet. Samtliga kontrollmoment är genomförda och det förekommer avvikelser i ett av fallen. Åtgärderna för att åtgärda bristerna redogörs för i uppföljningen.

3.2 Kultur – och folkhälsonämnden

Kultur – och folkhälsonämnden har under året arbetat med den nya styrmodellen och har fastställt mål som är tydligt kopplade till kommunfullmäktiges mål. I de fall det funnits brister i måluppfyllelsen har nämnden haft en åtgärdsplan.

Under året har de ekonomiska prognoserna varit noggranna och träffsäkra.

Vid mötet diskuteras nämndens folkhälsoarbete och hur det varit en utmaning under året. Nämnden upplever att arbetet måste struktureras och rikta in sig på ett specifikt område. Under mötet uppger presidiet att nämnden vill satsa på barn och unga och undersöka hur det kan bidra till regionens folkhälsoarbete.

Nämnden vill se över föreningsbidragsreglerna och undersöka vad som måste förändras. Vid mötet framkommer att det för närvarande finns gamla överenskommelser mellan kommunen och föreningar. Nämnden är dock nöjda med den modell för föreningsbidrag som de arbetat med sedan 2004.

Vad gäller det nya badhuset som planerades öppna i november meddelar presidiet under mötet att öppettiderna ska utökas. Badhuset är tillräckligt stort för att ha öppet för både allmänheten och föreningar samtidigt. Det gamla badhuset kan möjligtvis göras om till en idrottshall.

Två risker som finns inför kommande år är efterlevnaden av barnkonventionen och kompetensförsörjning.

3.2.1 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Kultur – och folkhälsonämnden uppvisar ett resultat om + 0,2 Mkr.

Årsredovisningen visar att två av tre kvalitetsfaktorer inte uppfylls, och den tredje delvis uppfylls. Flera av indikatorerna har varit svåra att arbeta med på grund av Covid-19 och målvärdet har enbart uppnåtts i fyra av tjugo kvalitetsindikatorer.

Nämnden har beslutat om internkontrollplan för 2020 samt följt upp resultatet. Kontrollmomenten är genomförda och åtgärder som vidtagits för att hantera brister redovisas i uppföljningen.

3.3 Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden har arbetat med den nya tillitsbaserade styrmodellen under 2020. I nämndens årliga verksamhetsplan presenteras grunduppdragsmål, vilka nämnden arbetar för att uppnå. Målen är kommungemensamma, men till varje mål fastställer nämnden enskilda kvalitetsfaktorer. Nämnden anser i sina enkätsvar att kvalitetsfaktorerna är mätbara. Utöver detta har nämnden upprättat tre utvecklingsmål. Under mötet uppger nämndens ordförande att den nya styrmodellen innebär att politikerna inte detaljstyr nämndens verksamhet, vilket är en omställning från arbetssättet de använt tidigare.

Vad gäller den omorganisation som genomfördes under förgående år framför nämnden i sina enkätsvar att covid-19-pandemin påverkat möjligheten att bekanta sig med varandra. I början av 2020 genomfördes aktiviteter för att lära känna varandra, men för närvarande återstår arbetet med miljöenheten. Pandemin har även haft effekter på andra delar av nämndens verksamhet. I samband med lagen om utökad trängseltillsyn vid serveringsställen har nämnden haft ett ökat tillsynsansvar. Med anledning av pandemin har även tillsyn inom miljö – och hälsoskyddsområdet flyttats fram.

Under mötet framförs att pandemin påverkat hur nämnden organiserat arbetet. Medarbetarna har i stor utsträckning arbetat hemifrån sedan våren, men nämnden har genom god planering lyckats ha myndigheten öppen då hälften av personalstyrkan befunnit sig på arbetsplatsen. Samhällsbyggnadschefen upplever att denna anpassning fungerat bra.

Nämndens budget har varit i balans.

3.3.1 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Samhällsbyggnadsnämnden uppvisar ett resultat om + 0,5 Mkr.

Nämnden har haft sex kvalitetsfaktorer. Årsredovisningen visar att tre av kvalitetsfaktorerna uppfylls, medan resterande är delvis uppfyllda.

Nämnden har följt upp internkontrollplanen 2020 och det har inte förekommit några avvikelser.

3.4 Social – och arbetsmarknadsnämnden

Social – och arbetsmarknadsnämnden har på ett övergripande plan haft en budget i balans. Vid mötet framförs att det varit svårt att förutse pandemins påverkan på nämndens ekonomi och att effekterna i form av ökat försörjningsstöd ännu inte går att urskilja, vilket framförallt berott på de statliga bidragen som kommunen erhållit. Samtidigt har jobbcenter arbetat bra med att ge människor sysselsättning istället för försörjningsstöd. Nämnden upplever att de har en god kontroll på ekonomin och är beredda att parera om hastiga förändringar skulle uppstå.

Nämnden uppger att de delvis har mätbara mål. Vad gäller uppföljning av målen följs grunduppdragen upp och kvalitetsindikatorerna följs upp på årsbasis.

Under året har det förekommit en ökning av antalet ärenden som avser våld i nära relationer, samt inom missbruksvården. Pandemin har främst påverkat nämndens verksamhetsområde vuxenutbildning och verksamhetsområde arbete och försörjning.

Vad gäller samarbetet med Arbetsförmedlingen framför nämnden i sina enkätsvar att det praktiska arbetet fungerat bra, men att vissa svårigheter uppstått med anledning av Arbetsförmedlingens förändrade uppdrag.

Framtagandet av en riskanalys som ligger till grund för internkontrollplanen sker genom att förvaltningen tar fram en bruttolista med internkontrollpunkter som sedan lyfts till nämnden. Nämndens ordförande framför vid mötet att det kan förekomma för många riskområden på bruttolistan.

Risker som nämnden ser i verksamheten är att antalet oerfarna socialsekreterare och familjebehandlare ökat. Inom vuxenutbildningen ökar även antalet elever med svag skolunderbyggnad. Det som framåt kommer vara en utmaning är att hindra effekterna av en lågkonjunktur. Verksamhetsområdena påverkas av konjunkturförändringar och pandemin.

3.4.1 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Social – och arbetsmarknadsnämnden uppvisar ett resultat om + 0,9 Mkr.

Årsredovisningen visar att nio av tio kvalitetsfaktorer är delvis uppfyllda. Kvalitetsfaktorn "helhetssyn" är inte uppfylld. Verksamheten upplever att kvaliteten påverkats av övergången till distansundervisningen.

Nämnden har följt upp internkontrollplanen för 2020 och samtliga kontrollmoment har genomförts. Det har förekommit avvikelser i fyra av sju områden och åtgärderna är presenterade i uppföljningen av internkontrollrapporten. Kontrollmetoden upplevs i två fall endast delvis fungera.

3.5 Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden har fått noggranna ekonomiska prognoser under året. Med anledning av covid-19-pandemin och övergången till distansstudier inom gymnasieskolan samt förskola prognostiserades ett överskott i april, vilket även blev resultatet för år 2020. Överskottet beror på att vikariekostnader för förskolan minskat med anledning av pandemin.

Under mötet framförs att gymnasieskolan under året fått höga krav för att försöka arbeta bort det tidigare underskottet. Gymnasieskolan måste vara attraktiv och göra bra reklam för att tilltala elever att studera där. Det har funnits en variation i antal sökande till de olika programmen på gymnasieskolan. Kommunen har tecknat två samverkansavtal med Kungsör och Skinnskatteberg avseende gymnasieskolan.

Nämnden uppger att de haft en relativt låg smittspridning i sina verksamheter och att de arbetat effektivt med smittspårning. Det har inte framkommit att vårdnadshavare varit oroliga att deras barn smittas i skolan, däremot har personal varit oroliga för att föräldrar skickar sina barn till skolan trots symptom. Under året har regionens smittskydd varit ett bra stöd i nämndens arbete.

Vad gäller internkontrollarbetet är det AU som granskar och prioriterar de kontrollmoment om identifierats och sedan arbetar fram ett förslag till nämnden. Det är även AU som redovisar arbetet med internkontroll till nämnden.

3.5.1 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Utbildningsnämnden uppvisar ett resultat om + 8,8 Mkr.

Årsredovisningen visar att nämnden uppfyllt två av tre kvalitetsfaktorer och att en kvalitetsfaktor är delvis uppfyllt. 9 av 13 kvalitetsindikatorer har uppnått målvärdet och visar sammantaget på att kvalitetsfaktorerna om trygghet och studiero samt klimatpåverkan förbättrats.

Utbildningsnämnden har följt upp internkontrollplanen för 2020. Två av tre kontrollmoment har inte genomförts fullständigt, kontrollerna har enbart genomförts i förskolan. Åtgärderna för de två icke genomförda kontrollmomenten är inte påbörjade.

3.6 Vård – och omsorgsnämnden

Vård – och omsorgsnämnden har arbetat med den nya målstyrningsmodellen och uppger att det funnits tre övergripande utvecklingsmål som nämnden bidragit till under året. Det finns en målsamordnare samt en arbetsgrupp som har möjligheten att begära resurser från förvaltningar som kan bidra till utvecklingsmålen. Utvecklingsmålen har brutits ned. Nämnden upplever att den nya målstyrningsmodellen fungerar bättre än den tidigare och att den är tydligare. De nya målen är mer anpassade till vård – och omsorgssektorn. Måluppfyllelsen följs upp på årsbasis.

Nämndens presidium framför under mötet att budgetramen för år 2020 varit realistisk i relation till nämndens verksamheter. Det ekonomiska utfallet resulterade i ett överskott som enligt nämnden fullständigt orsakats av covid-19 och de statliga medel som tillskjutits kommunen. Många av nämndens verksamheter har varit nedstängda under året, vilket resulterat i mindre kostnader. Nämnden har under året haft ekonomisk uppföljning varje månad, vilket de ansett vara tillräcklig. Vad gäller boenden återstår arbete kring att minska kostnaderna.

Det är förvaltningsledningen som ger förslag på riskområden och utifrån det väljer nämnden ut de punkter som ska prioriteras inför internkontrollarbetet. Vissa internkontrollpunkter följs upp på en halvårsbasis. Vid avvikelser överförs kontrollmoment till nästa års interkontrollplan och vidtar åtgärder. Presidiet uppger under mötet att de är intresserade av internkontrollarbetet och kräver tydlig återkoppling.

De största riskerna inom verksamheterna är effekterna av covid-19-pandemin, kompetensförsörjningen, ekonomi och den demografiska utvecklingen. Fler blir äldre, samtidigt som färre är i arbetsför ålder. Vad gäller kompetensförsörjningen har nämnden haft äldreomsorgslyftet och "kompetenstrappan" för att höja kompetensen. Det har även erbjudits många utbildningar för medarbetare så att de har möjligheten att öka sin kompetens.

2021-03-19

Ett område som nämnden ser som en utmaning är digitalisering och välfärdsteknik. Presidiet uppger att Köping kommun måste utveckla ett nät som kan hantera dagens digitala teknik. För närvarande utarbetas en digitaliseringsstrategi för kommunen.

I hanteringen av pandemin har nämnden försökt säkerställa att skyddsutrustning funnits tillgänglig och att rutiner efterlevs. Varje dag har ledningsgrupper träffats för att diskutera olika risker och åtgärder inom verksamheterna. Fokus framåt är planeringen av vaccinering.

I Kolada¹ har nämndens fått låga betyg i kvalitetsuppföljningar som byggt på brukarbedömningar. Vid mötet uppger presidiet att de inkluderat kvalitetsfaktorer i nämndens mål för att höja dessa resultat.

3.6.1 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Vård – och omsorgsnämnden uppvisar ett resultat om + 15,4 Mkr.

Av nämndens fjorton kvalitetsfaktorer är sex uppfyllda. Tre kvalitetsfaktorer har inte bedömts då det saknas uppgifter för kvalitetsindikatorerna år 2020. Pandemin har påverkat nämndens verksamheter och svarsfrekvensen på brukarundersökningar har varit lägre än tidigare år. Nämnden har vidtagit nya arbetssätt och rutiner, samtidigt som delar av olika verksamheter delvis eller fullständigt stängt ner för att minska smittspridning.

I den interkontrollsuppföljningen för Köpings kommun finns inga uppgifter om nämndens uppföljning av interkontrollplanen. Vi har i granskningen varit i kontakt med förvaltningen och fått till oss att uppföljning inte är gjord med anledning av Coronapandemin.

3.7 Västra Mälardalens överförmyndarnämnd (gemensam med Arboga, Kungsör, Surahammar och Hallstahammar)

Västra Mälardalens överförmyndarnämnds verksamhetsplan utgår från Köping kommuns målsättning, men nämndmålen ska även gälla i de andra fem kommunerna. Målen som Västra Mälardalens överförmyndarnämnd upprättat har således ingen koppling till Köpings kommunfullmäktiges mål. Nämndmålen har granskats av revisorer och Länsstyrelsen och har bedömts vara tillräckligt mätbara och tydliga. Målen följs upp månadsvis vid varje nämndsammanträde.

Nämndens budget är i balans. De fem olika kommunernas kostnader särskiljs i arbetet. Kostnaderna fördelas på nämnden, driften och arvoden, där kommunerna står för kostnader för nämnden och driften beroende på procentsatsen efter sin befolkning, medan arvoden betalas genom faktisk kostnad. Under året har nämnden haft hög sjukfrånvaro, men prognostiserade ett överskott. Under året har nämnden haft personal som arbetat med uppföljning av ekonomin och upprättandet av prognoser, vilket bidragit till ökad kontroll av ekonomin.

I arbetet med risk – och väsentlighetsanalysen är det kansliet som tar fram förslag. Vidare diskuteras och beslutas de riskområden som ska inkluderas i

¹ Kolada, Sveriges Kommuner och Regioners officiella statistikdatabas.

2021-03-19

internkontrollplanen tillsammans med nämnden. Nämnden har även möjligheten att uppmärksamma risker under sammanträden.

Digitaliseringen anses vara en utmaning för nämnden. Det måste utarbetas ett bra arbetssätt för att hantera ärenden digitalt. En risk inom verksamheten är barnkonventionens implementering i ärenden som är kopplade till barn och förmyndarskap. Presidiet uppger att det är en utmaning att börja tillämpa den nya lagen.

Vad gäller kompetensförsörjning upplever nämnden att kompetensen ökat genom den rekryteringsprocess som genomförts under året. De har arbetat med att säkerställa kompetensen hos personalen och rekryterat personer med högre krav (högskoleutbildning). Covid-19 har bromsat utbildningsinsatser för medarbetare. Innan någon blir ställföreträdare måste personen genomföra en obligatorisk digital utbildning och ett prov. Nämnden har även haft grupper som fungerat som mentorer för nya ställföreträdare.

Handläggningstiderna kan ha förlängts under året på grund av covid-19. Detta då huvudmannen eller den som ska bli god man inte kunnat träffats fysiskt. Lokaler har anpassats för möten och besökstider har införts.

3.7.1 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Västra Mälardalens överförmyndarnämnd uppvisar ett resultat om + 0,2 Mkr.

I Köping kommuns årsredovisning finns inga uppgifter om måluppfyllelse för överförmyndarnämnden. I samtal med förvaltningschefen uppges att uppföljning av målen för 2020 inte har genomförts. Däremot framgår att det under året pågått ett arbete med att ta fram nya mål för 2021 som är i linje med både kommunens mål samt nämndens egna mål.

Nämnden har följt upp internkontrollplan 2019/2020 och genomfört samtliga kontrollmoment. Det har förekommit avvikelser i ett fall och åtgärderna för att hantera avvikelsen redogörs för.



Köpings kommun
Grundläggande granskning 2020

2021-03-19

4 Slutsats

Vi kan konstatera att nämnderna följer rutiner för uppföljning av mål och intern kontroll undantaget är vård- och omsorgsnämnden som inte genomfört uppföljning av internkontrollen 2020.

Det ekonomiska utfallet 2020 är genomgående positivt för kommunens nämnder och styrelse. Vi anser att det är viktigt att nämnderna är extra vaksamma över den ekonomiska utvecklingen i samband med pandemin både i dagsläget och framöver för att kunna bibehålla en god ekonomisk kontroll.

Vi vill understryka att vikten av att nämnder och styrelse tar i beaktanden de konsekvenser som pandemin kan medföra både på lång och kort sikt vid arbetet med intern styrning och kontroll framöver. Vidare anser vi även att Vård- och omsorgsnämnden bör säkerställa att uppföljning av internkontrollplan genomförs för att kunna utvärdera och utveckla arbetet med den interna kontrollen.

Datum som ovan

KPMG AB

Karin Helin Lindkvist
Certifierad kommunal revisor

Caroline Gerelius
Kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.



Grundläggande granskning 2020

Svar på enkät

Bilaga 1

KPMG AB

2021-02-24

Antal sidor 20

Antal bilagor Skriv antalet bilagor.

Document1



Företagsnamn
Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

Bilaga 1, Svar på enkäter

1.1 Kommunstyrelsen

1.1.1 Måluppfyllelse

		Ja	Nej	Del- vis	Vet ej	Kommentarer
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt mål som är kopplade till KF:s mål?	x				Ny styrmodell 2020. Har haft arbetsgrupper utifrån KF:s mål. Nämndernas mål utgår från grunduppdraget.
1.2	Har nämnden/styrelsen formulerat målen så att de är mätbara?	x				Varje nämnd och verksamhet har formulerat mätbara indikatorer utifrån sin verksamhet. Det är ett löpande arbete så indikatorerna kommer att förändras över tid. Om ett eller två år kommer man se om man behöver ändra indikatorerna. De kommer att se över det årligen.
1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?	x				Följs upp delår och bokslut.
1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?					Finns inga beslut men det har funnits en diskussion. Vissa indikatorer kan det varit så att man inte haft tillräckligt underlag för att kunna mäta målet.



Företagsnamn
Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

1.1.2 Ekonomistyrning

		Ja	Nej	Del vis	Vet ej	Kommentarer
2.1	Har nämnden/styrelsen fastställt en budget i balans?	x				
2.2	Följer nämnden/styrelsen upp ekonomin och upprättar prognoser tillräckligt under året?	x				Under 2020 har det varit svårt med prognoser pga av Covid och de statliga medel som kommunen fått. Vanligtvis brukar man kunna ha en ganska säker prognos redan i början av hösten.
2.3	Har nämnden/styrelsen fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?					Inga prognostiserade underskott. Vid varje månatlig uppföljning ska åtgärder redovisas vid underskott
2.4	Har nämnden/styrelsen redovisat en konsekvensanalys till KF i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?					Ej aktuellt.

1.1.3 Intern kontroll

		Ja	Nej	Del-vis	Vet ej	Kommentarer
3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	x				
3.2	Är nämnden/styrelsen delaktig i risk- och väsentlighetsanalysen som ligger till grund för planen?	x				Risk och väsentlighet görs på förvaltningsnivå. Styrelsen får en bruttolista som de väljer från

**Företagsnamn**

Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?	x			Både Ks egna och kommungemensamma. Ks följer även upp nämndernas IK. Har kvalitetsstrategi som håller ihop de övergripande IK-arbetet. Kan också vara behjälplig till nämnderna. Har utvecklat detta arbete. Har blivit tydligare.
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterande avvikelser/brister?	x			Vid avvikelser ges förslag till åtgärder

1.1.4 Riskanalys

4.1	Redogör för nämndens/styrelsens övergripande riskanalys och de risker som finns inom verksamhetsområde kommande år.				Kommunstyrelsens egen verksamhet Kompetensbrist, brist på utbildad personal och svårt att rekrytera till vissa tjänster. Innebär att det blir en hög arbetsbelastning på de medarbetare som finns. Kan påverka både arbetsmiljö och kvalitet. Bristande utvecklingsförmåga på grund av hög arbetsbelastning. För kommunövergripande så är ekonomin en risk.
-----	---	--	--	--	--

Företagsnamn

Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

1.1.5 Utmaning 2020/2021

5.1 Vad anser nämnden som den största utmaningen och/eller viktigaste frågan under 2020/2021 och hur avser nämnden att möta den viktigaste utmaningen och/eller den viktigaste frågan 2020/2021.

Pandemin var den stora utmaningen och den har ställt stora krav på verksamheten. Man behöver fortsätta hantera den. Man har nu en stabilitet i verksamheterna nu.

Ekonomi är en utmaning även om det är ett bra resultat 2020. Nu handlar det att hantera ekonomin klokt framöver.

Utmaningen är att arbeta för en fortsatt utveckling av verksamheterna. Kunna se vad som kommer att krävas på längre sikt. Verksamheterna har klarat att hantera pandemin på ett väldigt bra sätt. Bra förutsättningar att klara det bra framöver.

Måste nu arbeta också med hur man ska effekter av pandemin.

De finns också ett antal områden på lång sikt för att ha en hållbar kommun. Det är något som diskuteras mer nu än för några år sedan.

1.1.6 Övriga frågor

6.1 Klarar kommunstyrelsen att möta kompetensförsörjningsbehoven?

Man måste ha ett bra långsiktigt arbete och vara en bra arbetsgivare. De har bra sökande till tjänsterna. Det är fler sökande än vad det var för något år sedan. Tror inte att det handlar om lönen i kampen om medarbetarna utan mer om arbetsmiljö.

Inom skolan var det en högre rörelse mellan kommunerna när det gäller personal i skolan.

Inom socialtjänsten kan man se en viss rörelse pga arbetsvillkor.

I slutet av mars ska en kompetensförsörjningsstrategi tas.

Företagsnamn

Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

<p>6.2 På vilket sätt har styrelsen hanterat den pågående pandemin?</p>	<p>Fortlöpande rapportering i Ksau och Ks läget i kommunen och i länet. Ks har varit väl informerade. Man har följt rekommendationerna.</p> <p>En framgång och bra hanterat är att de direkt när pandemin bröt ut så bestämde man att fokus var att klara att hantera pandemin. Rapportering på Kf. Noga med kommunikation ut till både medarbetare, politiker och invånare. Hela tiden kommungemensamma beslut. En tydlig linje genom hela pandemin. En stor styrka.</p>
<p>6.3 Vilka erfarenheter har ni kunnat dra av den nya styrmodellen och ser ni behov av utveckling/förändringar av modellen?</p>	<p>De flesta chefer är positiva till styrmodellen. Behöver arbeta mer med att alla medarbetare ska vara insatta i styrmodellen så att man vet att man kan vara med och påverka. Man ger ansvar och förtroende till medarbetarna. Positivt med den nya modellen är att man det förs ut i hela organisationen och att medarbetarna ska kunna arbeta efter vad de ska bidra med för att nå målen. Alla ska känna att vad var och gör har betydelse för att uppnå målen.</p> <p>Uppskattas att verksamheterna får arbeta med sitt grunduppdrag. Färre övergripande mål som sträcker sig under längre tid. Det ska främja dialogen. Arbetet med ett tillitsbaserat ledarskap. Arbetar över gränserna mellan olika förvaltningar vilket lett till en samsyn och man tänker mindre i stuprör.</p>

1.2 Kultur – och folkhälsonämnden

1.2.1 Mål och måluppfyllelse

		Ja	Nej	Delvis	Vet ej	Kommentarer
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt mål som är kopplade till KF:s mål?	x				Ny styrmodell.



Företagsnamn

Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

1.2	Har nämnden/styrelsen formulerat målen så att de är mätbara?	x				
1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?	x				
1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?			x		Målen har uppfyllts eller haft åtgärdsplan.

1.2.2 Ekonomistyrning

		Ja	Nej	Del vis	Vet ej	Kommentarer
2.1	Har nämnden/styrelsen fastställt en budget i balans?	x				
2.2	Följer nämnden/styrelsen upp ekonomin och upprättar prognoser tillräckligt under året?	x				Hög träffsäkerhet.
2.3	Har nämnden/styrelsen fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?		x			Har ej varit aktuellt.
2.4	Har nämnden/styrelsen redovisat en konsekvensanalys till KF i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?		x			Har ej varit aktuellt.

1.2.3 Intern kontroll

		Ja	Nej	Del-vis	Vet ej	Kommentarer
3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	x				
3.2	Är nämnden/styrelsen delaktig i risk- och väsentlighetsanalysen som ligger till grund för planen?	x				

Företagsnamn

Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?	x				
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vi konstaterande avvikelser/brister?		x			Avvikelser/brister åtföljs av åtgärdsplan

1.2.4 Riskanalys

4.1	Redogör för nämndens/styrelsens övergripande riskanalys och de risker som finns inom verksamhetsområde kommande år.	- Efterlevnad av barnkonventionen - Kompetensförsörjning
-----	---	---

1.2.5 Utmaning 2020/2021

5.1	Vad anser nämnden som den största utmaningen och/eller viktigaste frågan under 2020/2021 och hur avser nämnden att möta den viktigaste utmaningen och/eller den viktigaste frågan 2020/2021.	- Nya badet - Forum - Föreningsbidragsregler – verka för ett ännu bättre jämställdhetsperspektiv - Folkhälsoarbetet
-----	--	--

1.3 Samhällsbyggnadsnämnden

1.3.1 Mål och måluppfyllelse

		Ja	Nej	Delvis	Vet ej	Kommentarer
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt mål som är kopplade till KF:s mål?	x				Kommunens styrmodell har upplägget att nämnderna arbetar mot grunduppdragsmål. Dessa presenteras årligen i verksamhetsplanen för nämnden. Målen är kommungemensamma men de viktiga kvalitetsfaktorerna som är kopplade till varje mål, är satta av nämnden själv.

Företagsnamn

Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

1.2	Har nämnden/styrelsen formulerat målen så att de är mätbara?	x				De viktiga kvalitetsfaktorerna är mätbara. Är kvalitetsfaktorerna uppnådda så är även målen för nämnden uppnått.
1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?	x				Uppföljning av målen sker i samband med delårsrapporten samt vid årsbokslut. Vid större händelser som kan påverka måluppfyllelsen får nämnden information om detta.
1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?			x		

1.3.2 Ekonomistyrning

		Ja	Nej	Del vis	Vet ej	Kommentarer
2.1	Har nämnden/styrelsen fastställt en budget i balans?	x				
2.2	Följer nämnden/styrelsen upp ekonomin och upprättar prognoser tillräckligt under året?	x				
2.3	Har nämnden/styrelsen fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?	x				
2.4	Har nämnden/styrelsen redovisat en konsekvensanalys till KF i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?		x			

1.3.3 Intern kontroll

		Ja	Nej	Del-vis	Vet ej	Kommentarer
--	--	----	-----	---------	--------	-------------

**Företagsnamn**

Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	x				Internkontrollplan beslutas årligen i nämnden.
3.2	Är nämnden/styrelsen delaktig i risk- och väsentlighetsanalysen som ligger till grund för planen?	x				Förslag till risk- och väsentlighetsanalys lämnas från förvaltningen till nämnden för vidare hantering och beslut, samband med att förslag på internkontrollpunkter för kommande år presenteras.
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?	x				Uppföljning av internkontrollen presenteras dels i delårsrapporten samt som en helårsrapport där hela årets internkontrollarbete följs upp.
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vi konstaterande avvikelser/brister?				x	

1.3.4 Riskanalys

4.1	Redogör för nämndens/styrelsens övergripande riskanalys och de risker som finns inom verksamhetsområde kommande år.					<p>Riskanalysen genomförs i samband med verksamhetsplanen och dess uppföljningar. De risker som identifierats för år 2020 är omorganisation, volymökning av ärenden samt personalbrist/kompetensbrist. För år 2021 är de föreslagna riskerna kompetensbrist och hög arbetsbelastning.</p> <p>Analysen till ovanstående risker är svårigheten i att rekrytera till vissa nyckeltjänster som då ger en sämre måluppfyllelse av verksamhetens resultat. Vidare är en ökad mängd ärenden en risk för medarbetarnas/chefernas hälsa och verksamhetens resultat.</p>
-----	---	--	--	--	--	--

Företagsnamn

Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

1.3.5 Utmaning 2020/2021

<p>5.1 Vad anser nämnden som den största utmaningen och/eller viktigaste frågan under 2020/2021 och hur avser nämnden att möta den viktigaste utmaningen och/eller den viktigaste frågan 2020/2021.</p>	<p>Hanteringen av covid-19 är den största utmaningen naturligtvis. Sedan är det att fortsätta implementera miljöenheten i Samhällsbyggnadsförvaltningen och bygga upp en miljöstrategisk organisation och verksamhet.</p>
---	---

1.3.6 Övriga frågor

<p>6.1 Klarar nämnden att möta kompetensförsörjningsbehoven?</p>	<p>Bra chefer, god arbetsmiljö och intressanta arbetsuppgifter är förutsättningar för att möta komp.försörjningsbehoven. Vi tycker att vi har det.</p>
<p>6.2 Har omorganisationen som genomfördes förra året "satt sig" nu?</p>	<p>Vi var på god väg i början av året att lära känna varandra mer, kickoff mm. Sedan kom det av sig lite pga av covid-19, så det återstår ett arbete innan miljöenheten är helt implementerad.</p>
<p>6.3 Har den pågående pandemin på något sätt påverkat nämndens verksamheter?</p>	<p>Ökat tillsynsansvar i och med lagen om utökad trängseltillsyn vid serveringsställen. Tillsyn inom miljö-och hälsoskyddsområdet som planerats under våren 2020 har varit tvungen att skjuts fram i och med rådande omständigheter.</p>

1.4 Social – och arbetsmarknadsnämnden

1.4.1 Mål och måluppfyllelse

		Ja	Nej	Delvis	Vet ej	Kommentarer
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt mål som är kopplade till KF:s mål?	x				Enligt styrmodell från 2020.
1.2	Har nämnden/styrelsen formulerat målen så att de är mätbara?			x		Kvalitetsindikatorer mäts på årsbasis.
1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?			x		Följer upp grunduppdraget.



Företagsnamn

Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?			x		Konsekvenser och åtgärder utifrån pandemin.
-----	---	--	--	---	--	---

1.4.2 Ekonomistyrning

		Ja	Nej	Del vis	Vet ej	Kommentarer
2.1	Har nämnden/styrelsen fastställt en budget i balans?	x				Nämnden får inte presentera en budget i obalans.
2.2	Följer nämnden/styrelsen upp ekonomin och upprättar prognoser tillräckligt under året?	x				
2.3	Har nämnden/styrelsen fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?	x				Delår 1 och 2.
2.4	Har nämnden/styrelsen redovisat en konsekvensanalys till KF i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?	x				Nämnden har rapporterat till Kommunstyrelsen, bokslut, särskild rapport i maj samt budgetberedning i oktober.

1.4.3 Intern kontroll

		Ja	Nej	Del- vis	Vet ej	Kommentarer
3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	x				
3.2	Är nämnden/styrelsen delaktig i risk- och väsentlighetsanalysen som ligger till grund för planen?	x				
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?	x				
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterande avvikelser/brister?				x	SAN fastställer förslag till åtgärder.

11

1.4.4 Riskanalys

<p>4.1 Redogör för nämndens/styrelsens övergripande riskanalys och de risker som finns inom verksamhetsområde kommande år.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ökat antal oerfarna socialsekreterare och familjebehandlare. • Ökat antal elever med svag eller mycket svag skolunderbyggnad inom vuxenutbildningen. <p>I nämndens VP finns flera områden där vi har beaktat samhällsförändringar som utgör risker och påverkar nämndens verksamhet. Tex flera av de väsentliga händelser som anges, men dessa har inte analyserats i riskanalysmall.</p>
--	--

1.4.5 Utmaning 2020/2021

<p>5.1 Vad anser nämnden som den största utmaningen och/eller viktigaste frågan under 2020/2021 och hur avser nämnden att möta den viktigaste utmaningen och/eller den viktigaste frågan 2020/2021.</p>	<p>Fokus att bromsa de negativa effekterna av en kraftig lågkonjunktur, kort- och långsiktigt. Konjunkturförändringar och pandemin påverkar samtliga nämndens verksamhetsområden</p>
---	--

1.4.6 Övriga frågor

<p>6.1 Klarar nämnden att möta kompetensförsörjningsbehoven?</p>	<p>Svårt att rekrytera erfarna socialsekreterare och familjebehandlare.</p>
<p>6.2 Har det skett volymförändringar i nämndens verksamheter och i så fall inom vilka områden?</p>	<p>Den veckovisa uppföljningen nämnden haft utifrån pandemin visar på en mindre ökning av antalet ärenden gällande våld i nära relationer, samt viss ökning ansökningar om insatser inom missbruksvården.</p>
<p>6.3 Har den pågående pandemin på något sätt påverkat nämndens verksamheter?</p>	<p>Störts förändringar på Verksamhetsområde vuxenutbildning samt Verksamhetsområde arbete och försörjning.</p>

6.4 Hur fungerar samarbetet med arbetsförmedlingen?

Det praktiska samarbetet fungerar bra, men det förändrade uppdraget myndigheten Arbetsförmedlingen fått gör att det blir vissa svårigheter.

1.5 Utbildningsnämnden

1.5.1 Mål och måluppfyllelse

		Ja	Nej	Delvis	Vet ej	Kommentarer
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt mål som är kopplade till KF:s mål?					Ja Har målen som är kopplade till grunduppdragen. Utvecklingsmålen är kopplade. Verksamhetsperspektiv , ekonomiskt perspektiv, att utifrån givna rama göra ett gott resultat, och
1.2	Har nämnden/styrelsen formulerat målen så att de är mätbara?					Kopplade till indikatorer
1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?					Följs upp enligt årshjulet. Öppna jämförelser används för att mäta mot andra kommuner. Har utvärderingsdagar. Politiken diskuterar utifrån kvalitetsrapporter med.
1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?					Om tanken är att målet ska fortsättas följas upp fortsätter man att ha målet nästa år

1.5.2 Ekonomistyrning

		Ja	Nej	Delvis	Vet ej	Kommentarer
--	--	----	-----	--------	--------	-------------



Företagsnamn

Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

2.1	Har nämnden/styrelsen fastställt en budget i balans?					Resultatet 2020 blev ett överskott. Corona gjorde att man fick mindre vikariekostnader på förskolan. Budget 2021 är i stort sett som 2020 förutom tillägg 800 till ny förkola och 3 mkr till sarskolan.
2.2	Följer nämnden/styrelsen upp ekonomin och upprättar prognoser tillräckligt under året?					Började i april månad att prognostisera ett överskott pga förskolan och gymnasiet på distans. Från slutet av april har man sett att man kommer göra överskott. Kostnader för nämnden har också gett överskott pga Corona. Prognoserna har varit väldigt exakta.
2.3	Har nämnden/styrelsen fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?					Har ställt ganska stora krav på gymnasieskolan att de får arbeta ifatt tidigare underskott. Har vidtagit ganska kraftiga åtgärder för att minska kostnaderna. Hade fler inresande elever än utresande elever. Gymnasieskolan måste göra bra reklam för sig för att locka elever till skolan.
2.4	Har nämnden/styrelsen redovisat en konsekvensanalys till KF i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?					Nämnden har inte prognostiserat underskott.

1.5.3 Intern kontroll

		Ja	Nej	Delvis	Vet ej	Kommentarer
3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?					Ja, tre punkter för 2020.

**Företagsnamn**

Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

3.2	Ar nämnden/styrelsen delaktig i risk- och väsentlighetsanalysen som ligger till grund för planen?					Au tittar på ett förslag och prioriterar och tar fram ett förslag och sedan tar de upp det i nämnden.
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?					Redovisning senaste au. Fattade beslut att en av punkterna ska återredovisas i mars då man inte var nöjd med resultatet.
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vi konstaterande avvikelser/brister?					



Företagsnamn

Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

1.5.4 Riskanalys

4.1 Redogör för nämndens/styrelsens övergripande riskanalys och de risker som finns inom verksamhetsområde kommande år.

Verksamhetsplan 2021. Har tittat på ett antal riskområden. Likvärdighet, resursfördelning, tillgång till digital utrustning, elevhälsa, kompetensförsörjning, kvalitetsarbete. Arbetar med implementering av dialogbaserad Barnkonventionen, attraktiv arbetsgivare, GDPR, övergångar mellan olika stadier, interna rutiner, måltiden (pedagogiska måltiden), resursfördelningsmodell, elevhälsan (gemensam elevhälsogrupp).

Har delat upp det de övergripande i risker.

Hoppas att nämnden ska kunna fokusera till fullo på nämndens uppdrag under 2021.

Förvaltningen tittar på riskerna och sedan har man dialog i arbetsutskottet och sedan presenteras det för nämnden. Läggs in verksamhetsplanen. I den kommer det att synas att den är uppdelad i olika steg och kopplas till en handlingsplan.

Verksamhetsplanen 2021 är mer detaljerad och genomarbetad än vad den varit tidigare.

Har sett risker inom digitalisering.

Hur kommer man till rätta med de som har hög frånvaro och sk hemmasittare.



Företagsnamn

Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

1.5.5 Utmaning 2020/2021

5.1 Vad anser nämnden som den största utmaningen och/eller viktigaste frågan under 2020/2021 och hur avser nämnden att möta den viktigaste utmaningen och/eller den viktigaste frågan 2020/2021.

Pandemin har varit en utmaning sedan i mars 2020. De har haft en relativt låg smittspridning i sina verksamheter. När de haft toppar har de kunnat dämpa den bra genom smittspårning.

Har inte haft ett fall med intern smitta (smittspridning på en enhet).

Har inte upplevt att vårdnadshavarna är rädda för att skicka sina barn på grund av rädsla för smitta. Däremot att personal är orolig för att föräldrar skicka sin barn till skolans.

Regionens smittskydd har varit jättebra stöd.

Företagsnamn

Grundläggande granskning 2020

2021-02-24

1.5.6 Övriga frågor

6.1 Vi vill att en redogörelse görs av åtgärder som vidtagits med anledning av de synpunkter som framfördes i rapport granskning av grundskolans måluppfyllelse som genomfördes under 2019.

Resursfördelningsmodell är infört i budgeten 2021. Den baseras sig på skolverkets modell. Statistiken kommer från SCB.

Studiehandledning på modersmål. Man har byggt en ny organisation, ser över möjligheterna kring samverkan med västar Mälardalen. Bygga en utbildning för handledare. Utsett två handledare som kan stöttat de andra handledarna.

Tagit fram ett nytt samverkansavtal avseende kommunens uppföljningsansvar. Har stora samverkansgruppen. Har lagt in som en punkt i nämndens årshjul. I den tillitsbaserade modellen är dialogbaserad. Man har ett tydligt mål och grunduppdrag. Har infört under året när man träffar varje skola under en halvdag där man går igenom ett frågeunderlag med fasta frågor och sedan ett avslutande pass som utgår från de resultat man ser i verksamheten.

Uppföljning av frånvaro inom gymnasieskolan har man infört en rutin där man ska rapportera skolproblematisk frånvaro till nämnden

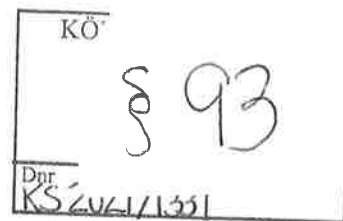
Man har arbetat med åtgärdsprogram vid behov av särskilt stöd. Genom nya resursmodellen får man resurser till behöva i behov av särskilt stöd.

1.6 Vård – och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden har inte lämnat skriftligt svar. Vid mötet gjordes en genomgång av frågorna och svaren redovisas i rapporten.

1.7 Västra Mälardalens överförmyndarnämnd (gemensam med Arboga, Kungsör, Surahammar och Hallstahammar)

Västra Mälardalens överförmyndarnämnd har inte lämnat skriftligt svar. Vid mötet gjordes en genomgång av frågorna och svaren redovisas i rapporten.



Till
Kommunstyrelsen
Vård- och omsorgsnämnden,

För kännedom
Kommunfullmäktige

Granskning av kommunens styrning och uppföljning av arbetsmiljöarbetet

Köping kommuns revisorer har genomfört en granskning av hur kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden styr och följer att kommunens arbetsmiljöarbete uppfyller lagar, föreskrifter och interna styrdokument.

Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden i stora delar har säkerställt ett ändamålsenligt arbetsmiljöarbete. Vi menar dock att styrningen från både kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden kan stärkas ytterligare.

Vi kan också konstatera att kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden har vidtagit särskilda åtgärder avseende arbetsmiljön med anledning av Covid-19-pandemin.

Vi ser att de problem som finns när det gäller kommunikationen mellan Kommunal och Vård- och omsorgsförvaltningens chefer är allvarlig och vi vill här understryka att arbetsgivar- och arbetstagarföreträdare har ett gemensamt ansvar att lösa detta.

Utifrån vår bedömning och slutsats:

Rekommenderar vi kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden att:

- Tar fram handlingsplaner för hur målen som återfinns i budgeten avseende medarbetare ska uppnås.
- Bryta ned arbetsmiljömål som är fastslagna i arbetsmiljöpolicyn samt ta fram handlingsplaner för hur målen ska uppnås.

Rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Ta fram rutiner och stöddokument för hur de olika delarna i det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras och dokumenteras.
- Besluta att nya chefer som inte har någon utbildning i arbetsmiljöfrågor sedan tidigare inte ska erhålla ansvaret för arbetsmiljöuppgifterna förens de har genomgått utbildningen.



Kommunrevisionen

- Ta fram rutiner för att dokumentera vilka arbetsmiljöutbildningar respektive chef genomgått för att säkerställa att alla har erforderlig kompetens och att den hålls aktuell.

Rekommenderar vi vård- och omsorgsnämnden att:

- Ta fram en rutin, t.ex. ett kunskapstest, att säkerställa att all personal inom vård- och omsorgsverksamheten har tillräckliga kunskaper när det gäller smittskyddet.
- Ta initiativ till att åtgärder vidtas för att förbättra kommunikationen med Kommunal då vi anser att en bra samverkan/samarbete med de fackliga organisationerna är av stor vikt för att kunna säkerställa en god arbetsmiljö för de anställda.


Den bifogade rapporten har antagits vid revisionsammansammanträdet 2021-03-19.

Kommunrevisionen överlämnar rapporten till kommunstyrelsen och nämnderna och begär svar senast den 31 maj 2021 på vilka åtgärder kommunstyrelsen och vård-och omsorgsnämnden har för avsikt att vidta med anledning av granskningen och de synpunkter och rekommendationer som lämnas i rapporten.

Svaret skickas till Karin Helin Lindkvist, KPMG, karin.helin-lindkvist@kpmg.se.

För kommunrevisionen i Köpings kommun


Hans Andersson
Sammankallande i revisionen


Göran Nilsson
Ledamot i revisionen



Granskning av kommunens styrning och uppföljning av arbetsmiljöarbetet

Rapport

Köpings kommun

KPMG AB

2021-03-05

Antal sidor 14



Köpings kommun

Granskning av kommunens styrning och uppföljning av arbetsmiljöarbetet

2021-03-05

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Fullmäktiges övergripande styrning av arbetsmiljöarbetet	5
3.2	Kommunstyrelsens styrning och uppföljning	6
3.3	Vård- och omsorgsnämnden	8
3.4	Åtgärder med anledning av Covid-19.pandemin	11
3.5	Fackliga företrädares synpunkter	14
4	Slutsats och rekommendationer	15
4.1	Rekommendationer	16

1 Sammanfattning

Vi har av Köpings kommuns revisorer fått i uppdrag att granska hur kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden styr och följer att kommunens arbetsmiljöarbete uppfyller lagar, föreskrifter och interna styrdokument. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Arbetsgivarpolitiken berör bland annat arbetsmiljö, hälsa, jämställdhet, mångfald, lönepolitik och ledarfrågor. Hur kommunen agerar och uppfattas som arbetsgivare t.ex. anställningsvillkor, arbetsmiljö mm. är mycket betydelsefulla faktorer för hur kommunen ska lyckas att rekrytera och behålla personal med rätt kompetens samt motverka ohälsa och sjukfrånvaro hos medarbetarna.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden i stora delar har säkerställt ett ändamålsenligt arbetsmiljöarbete. Vi menar dock att styrningen från både kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden kan stärkas ytterligare.

Vi kan också konstatera att kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden har vidtagit särskilda åtgärder avseende arbetsmiljön med anledning av Covid-19-pandemin.

Vi ser att de problem som finns när det gäller kommunikationen mellan Kommunal och Vård- och omsorgsförvaltningens chefer är allvarig och vi vill här understryka att arbetsgivar- och arbetstagarföreträdare har ett gemensamt ansvar att lösa detta.

Utifrån vår bedömning och slutsats:

Rekommenderar vi kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden att:

- Tar fram handlingsplaner för hur målen som återfinns i budgeten avseende medarbetare ska uppnås.
- Bryta ned arbetsmiljömål som är fastslagna i arbetsmiljöpolicy samt ta fram handlingsplaner för hur målen ska uppnås.

Rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Ta fram rutiner och stöddokument för hur de olika delarna i det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras och dokumenteras.
- Besluta att nya chefer som inte har någon utbildning i arbetsmiljöfrågor sedan tidigare inte ska erhålla ansvaret för arbetsmiljöuppgifterna förens de har genomgått utbildningen.
- Ta fram rutiner för att dokumentera vilka arbetsmiljöutbildningar respektive chef genomgått för att säkerställa att alla har erforderlig kompetens och att den hålls aktuell.

Rekommenderar vi vård- och omsorgsnämnden att:

- Ta fram en rutin, t.ex. ett kunskapstest, för att säkerställa att all personal inom vård- och omsorgsverksamheten har tillräckliga kunskaper när det gäller smittskyddet.

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Köpings kommuns revisorer fått i uppdrag att granska hur kommunstyrelsen styr och följer att kommunens arbetsmiljöarbete uppfyller lagar, föreskrifter och interna styrdokument. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Arbetsgivarpolitiken berör bland annat arbetsmiljö, hälsa, jämställdhet, mångfald, lönepolitik och ledarfrågor. Hur kommunen agerar och uppfattas som arbetsgivare t.ex. anställningsvillkor, arbetsmiljö mm. är mycket betydelsefulla faktorer för hur kommunen ska lyckas att rekrytera och behålla personal med rätt kompetens samt motverka ohälsa och sjukfrånvaro hos medarbetarna.

Det är de förtroendevalda som ska sätta mål och dra upp riktlinjer. Chefer och övriga medarbetares ansvar är att verkställa detta. Det är ytterst viktigt att ansvars- och rollfördelningen är tydlig. Personalavdelningens kompetens och stöd är av yttersta vikt för att ansvariga chefer ska ha förutsättningar för att kunna ta sitt arbetsgivaransvar i enlighet med lagar, föreskrifter samt kommunens mål och styrdokument.

Under 2020 har den pågående Covid-19-pandemin medfört en kraftigt ökad belastning på anställda i kommunen. Det gäller särskilt inom vård- och omsorgsverksamheten men även inom andra verksamhetsområden. Förutom de utmaningar som pandemin innebär i form av ökad arbetsbelastning inom vissa verksamheter medför också den nya situationen bland annat en högre sjukfrånvaro, nya rutiner för att minska smittspridning och risk för övertid och/eller att planerad ledighet dras tillbaka. Pandemin har också i hög utsträckning inneburit en psykisk påfrestning på de anställda på grund av oro för smittspridning. Sammantaget innebär detta att den fysiska, sociala och organisatoriska arbetsmiljön kan påverkas.

Köping kommuns revisorer bedömer att det är av stor betydelse att det finns en tillfredsställande styrning och uppföljning av arbetsmiljöarbetet. I granskningen kommer särskilt fokus att ligga på hur kommunen hanterar pandemin utifrån ett arbetsmiljöperspektiv.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet med granskningen är att bedöma om vård- och omsorgsnämnden har säkerställt ett ändamålsenligt arbetsmiljöarbete med fokus på hur nämnden hanterar Covid-19-pandemin utifrån ett arbetsmiljöperspektiv.

Vi kommer därför att granska:

- Om det finns styrdokument, rutiner och riktlinjer (med särskilt fokus på riktlinjer och rutiner för organisatoriska och social arbetsmiljö, tillbud) för hur kommunen ska bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete?
- Om nämnden och har fastställda mål för arbetsmiljön?

- Dokumenterade handlingsplaner kopplade till målen?
- Om utbildningsinsatser har gjorts för att säkerställa att alla som har ett arbetsmiljöansvar har tillräcklig kompetens avseende arbetsmiljöarbetet i allmänhet?
- Om fackliga företrädare uppfattar att nämnden bedriver ett tillfredställande systematiskt arbetsmiljöarbete?
 - Om fackliga företrädare uppfattar att det är ett bra samarbete mellan de fackliga företrädarna och nämnden/förvaltningen?
 - Finns utsedda skyddsombud?
- Om vård- och omsorgsnämnden har ett systematiskt angreppssätt kring arbetsmiljöfrågor, personalomsättning och sjukfrånvaro?
- Om kommunstyrelsen och nämnden har vidtagit särskilda åtgärder med anledning av Covid-19-pandemin?
 - Har arbetsmiljöarbetet förstärkts med anledning av pandemin?
 - Vilka förebyggande åtgärder har vidtagits?
 - Har särskilda riskbedömningar för arbetsmiljön gjorts?
 - Finns ett system för att kontinuerligt fånga upp risker?
 - Vilka risker har identifierats?
 - Vilka åtgärder har vidtagits med anledning av identifierade risker?
- Vilka särskilda uppföljningar av arbetsmiljön gör kommunstyrelsen och nämnder under pandemin.

Granskningen avser arbetsmiljöarbetet generellt men med ett särskilt fokus på hur kommunen hanterar Covid-19-pandemin utifrån ett arbetsmiljöperspektiv.

Granskningen avser vård- och omsorgsnämnden samt kommunstyrelsens övergripande styrning av arbetsmiljöarbetet.

2.2 Revisionskriterier

Följande revisionskriterier är aktuella:

- Arbetsmiljölagen
- Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2001:1 – Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2015:4 – Organisatorisk och social arbetsmiljö
- Kommunens fastställda styrdokument avseende arbetsgivaransvaret med fokus på arbetsmiljö.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av aktuella styrdokument.
- Intervjuer med berörda förtroendevalda och tjänstepersoner däribland kommunchef, personalchef, kommunstyrelsens ordförande, vård- och omsorgschef, enhetschefer inom vård- och omsorgsförvaltningen, vård- och omsorgsnämndens vice ordförande, HR-generalist.

Samtliga intervjuade har getts möjlighet att faktakontrollera rapporten.

3 Resultat av granskningen

3.1 Fullmäktiges övergripande styrning av arbetsmiljöarbetet

I Arbetsmiljöpolicyn, KF 2017-05-29, finns följande övergripande arbetsmiljömål:

”Mål för arbetsmiljöarbetet

- att ständigt förbättra arbetsmiljön och främja hälsa
- att alla medarbetare ska ha tillräckliga kunskaper i arbetsmiljöfrågor
- att ingen medarbetare utsätts för diskriminering eller kränkande särbehandling. Det ska vara tydligt uttalat för alla att det inte accepteras
- att det finns bra rutiner för att identifiera starka psykiska påfrestningar i arbetet och om det finns vidtas åtgärder för att motverka ohälsa
- att arbetsmiljöarbetet följs upp och utvärderas kontinuerligt”

Arbetsmiljöpolicyn innehåller också en övergripande formulering om arbetsgivarens och den enskildes ansvar för arbetsmiljön.

I ”Gemensamt reglemente för styrelsen och nämnderna i Köpings kommun”, antaget av fullmäktige 2020-06-15, fastslås i § 27 ”Personalansvar och arbetsmiljöansvar” att nämnden är anställningsmyndighet för personal i nämndens verksamheter. Undantaget är förvaltningschef som kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för. Respektive nämnd har också arbetsmiljöansvar för anställda i nämndens verksamheter.

Vid fullmäktiges sammanträde 2020-06-15, fastslogs i § 44 ”Riktlinjer för fördelning av arbetsmiljöuppgifter”. Fullmäktige beslutar också att uppdra till styrelse och nämnder att tillse att nuvarande delegationer av arbetsmiljöuppgifter överensstämmer med de nya riktlinjerna. Vidare beslutar fullmäktige att i samband med uppföljning av internkontrollplan 2020 ska uppföljning göras av att styrelser och nämnden sett över nuvarande delegationer av arbetsmiljöuppgifter.

3.1.1.1 Bedömning

Enligt vår bedömning finns en tydlig fördelning av det politiska ansvaret för arbetsmiljön. Vi ser som positivt att fullmäktige har fastslagit mål för arbetsmiljön i arbetsmiljöpolicyen.

3.2 Kommunstyrelsens styrning och uppföljning

3.2.1 Kommunstyrelsens mål

3.2.1.1 Iakttagelser

I kommunstyrelsens verksamhetsplan 2020 finns följande mål formulerat avseende medarbetare:

”Vi har engagerade medarbetare som trivs och utvecklas och ett gott ledarskap.”

Till målet finns följande fyra kvalitetsfaktorer kopplade:

- Vi har motiverade medarbetare (mäts genom HME¹).
- Vi har engagerade ledare som visar tillit (mäts genom HME).
- Vi har tydliga mål som kommuniceras på rätt sätt (mäts genom HME).
- Vi har friska medarbetare (mäts genom sjukfrånvaron).

Under 2020 fanns inga handlingsplaner kopplade till målen.

3.2.1.2 Bedömning

Vi kan konstatera att Kommunstyrelsen har mål och målvärden som är kopplat till medarbetarna i budget 2020. Vi anser dock att det bör finnas en handlingsplan med tydlig koppling till målen.

3.2.2 Styrdokument

3.2.2.1 Iakttagelser

Vi har vid vår granskning tagit del av följande styrdokument avseende styrning av arbetsmiljöfrågorna:

- Rutin för samtalsstöd vid företagshälsovården.
- Årlig uppföljning SAM (systematiskt arbetsmiljöarbete).
- Fördelning av arbetsmiljöuppgifter.
- Arbetsgång om riskbedömning från chefshandboken samt mall för regelbunden riskbedömning inför planerade förändringar.

1

¹ Hållbart medarbetarengagemang (HME) en modell och en enkät för att kontinuerligt utvärdera och följa upp arbetsgivarpolitiken i kommuner och regioner med fokus på Hållbart medarbetarengagemang (HME). Modellen har tagits fram av SKR och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA).

Köpings kommun

Granskning av kommunens styrning och uppföljning av arbetsmiljöarbetet

2021-03-05

- Individuell riskbedömning.
- Rutin för anmälan och hantering av arbetsskada och för tillbud.
- Mall för dokumentation om exponering av smitta.
- HR-nytt (nio nummer).
- Processkarta och information om arbetsgruppen Resursplaneringsgruppen. (RPG).
- Riktlinje – Bemanning vid omfattande frånvaro.
- Mall tillfällig placering.
- Bemanningsstrategi sommar 2020
- Chfeskäten 2020.

3.2.2.2 *Bedömning*

Enligt vår bedömning är det relativt väl försörjt med styrdokument till stöd i arbetsmiljöarbete. Vi saknar dock tydligare styrdokument rutiner för hur den organisatoriska och sociala arbetsmiljön ska undersökas och följas upp.

3.2.3 Systematiskt arbetsmiljöarbete SAM

3.2.3.1 *lakttagelser*

I rutin för det systematiska arbetsmiljöarbetet beskrivs kortfattat syfte, mål, ansvar och medverkande, genomförande samt uppföljning. Enligt rutinen ska varje enhet fylla mallen för den årliga uppföljningen av arbetsmiljöarbetet och skickas till förvaltningens skyddskommitté. Förvaltningschefen är ansvarig för att den årliga uppföljningen av arbetsmiljöarbetet genomförs på förvaltningsnivå tillsammans med skyddskommittén.

I uppföljningen finns bland annat frågor om det finns konkreta och uppföljningsbara mål på arbetsplatsen samt om målen för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön är kända på arbetsplatsen.

Förvaltningen sammanställer enheternas uppföljningar och översänder det till personalavdelningen. Sammanställningen redovisas också i respektive nämnd samt i förvaltningens skyddskommitté. Sammanställning av kommunens gemensamma arbetsmiljöarbete redovisas i kommunens centrala skyddskommitté. Förutom detta dokument för uppföljning finns inga beskrivningar och rutiner för hur det systematiska arbetsmiljöarbete ska bedrivas under året.

3.2.3.2 *Bedömning*

Enligt vår bedömning finns tydliga rutiner för uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

I den rutinen för uppföljning av SAM finns ett antal viktiga punkter som ska följas upp. Vi anser dock att det är en brist att det inte finns stöd och rutiner för hur cheferna ska genomföra de olika delarna i arbetsmiljöarbetet. Vi anser det kan medföra att det finnas

en risk för att arbetsmiljöarbetet genomförs på olika sätt i verksamheterna och med olika god kvalitet.

Vi ser som positivt att det i rutinerna anges att resultatet av det systematiska arbetsmiljöarbetet ska redovisas i respektive nämnd.

3.2.4 Fördelning av arbetsmiljöuppgifter

3.2.4.1 Iakttagelser

När en ny chefs anställd tilldelas chefen ansvar för arbetsmiljöuppgifterna. Personalavdelningen genomför tillsammans med företagshälsovården utbildningar för alla chefer. Alla nya chefer utbildas i personalfrågor inklusive arbetsmiljö. I dokumentet "Fördelning av arbetsmiljöuppgifter för Köpings kommun" finns formuleringar om vilken kunskap och kompetens en chef ska ha för att få ansvar för arbetsmiljöuppgifterna. I instruktioner kopplat till riktlinjen står att nya chefer ska genomföra introduktionsutbildning i arbetsmiljö och rehabilitering inom tre månader. Vidare står att den årliga arbetsmiljöutbildningen är obligatorisk för chefer att genomföra. Personalavdelningen genomför utbildningar för alla chefer och skyddsombud. Utbildningen är uppdelad i tre delar, grundläggande arbetsmiljö, organisatorisk och social arbetsmiljö samt hantering av hot, våld och droger.

Utbildningen genomförs två gånger per år och hålls för chefer, skyddsombud och skyddskommittéer. Personalavdelningen har deltagarförteckning på alla som genomgått utbildningarna.

3.2.4.2 Bedömning

Vi anser att det finns en tydlig fördelning av arbetsmiljöuppgifterna. Vi ser som positivt att finns dokumenterat att nya chefer ska genomföra introduktionsutbildning i arbetsmiljö och rehabilitering inom tre månader från att de blivit tilldelade ansvaret. För att ytterligare säkerställa att ansvarig chef har erforderlig kompetens rekommendera vi att nya chefer som inte har någon utbildning i arbetsmiljöfrågor sedan tidigare inte ska erhålla ansvaret för arbetsmiljöuppgifterna förens de har genomgått utbildningen.

3.3 Vård- och omsorgsnämnden

3.3.1 Nämndens styrning

3.3.1.1 Iakttagelser

Vård- och omsorgsnämnden beslutar om de övergripande målen för verksamheten som utgår från nämndens grunduppdrag. Enligt uppgift vid våra intervjuer gjordes under 2019 ett stort arbete med att ta fram nya skarpa mål för hela nämnden som också kopplas till arbetsmiljön ute i verksamheten. Under 2019 fick hela nämnden en genomgång av medarbetarperspektivet inklusive arbetsmiljö och sjukfrånvaro. Nämnden har utvärderingsdagar, då man följer upp målen. Under 2020 har det på

grund av pandemin inte kunnat genomföras på det sätt som det görs vanligtvis. Dock har återkoppling skett på ordinarie nämndsammanträde.

I vård- och omsorgsnämndens verksamhetsplan 2020 finns följande mål formulerat avseende medarbetare:

”Vi har engagerade medarbetare som trivs och utvecklas och ett gott ledarskap.” Till målet finns följande fyra kvalitetsfaktorer kopplade:

- Vi har motiverade medarbetare (mäts genom HME²).
- Vi har engagerade ledare som visar tillit (mäts genom HME).
- Vi har tydliga mål som kommuniceras på rätt sätt (mäts genom HME).
- Vi har friska medarbetare (mäts genom sjukfrånvaron).

Under 2020 fanns dock inga handlingsplaner kopplade till målen.

3.3.1.2 Bedömning

Vi ser som positivt att nämnden har formulerat mål och kvalitetsfaktorer för att mäta måluppfyllelsen. Vi ser dock som en brist att det inte finns några handlingsplaner med åtgärder kopplade till målet och kvalitetsfaktorererna.

3.3.2 Systematiskt arbetsmiljöarbete

3.3.2.1 Iakttagelser

Köpings kommun har inget samverkansavtal med arbetstagarorganisationerna. På de olika enheterna i förvaltningen finns det en form av samverkan genom arbetsmiljögrupper. Från dessa grupper lyfts frågor till förvaltningens skyddskommitté som i normala fall sammanträder 2 ggr/år. På dessa möten går man bland annat igenom statistik på sjukfrånvaro, tillbud osv.

Under pandemin har dock skyddskommittén haft tätare möten då man bara fokuserat på frågor kopplat till Covid-19-pandemin.

Förutom de rutiner som finns för det systematiska arbetsmiljöarbetet på central nivå finns även lokala rutiner inom vård- och omsorgsförvaltningen. Vid intervjuerna framför cheferna att de upplever att de har klara rutiner så att de vet hur de ska arbeta med det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Under 2019 togs fram ett årshjul för arbetsmiljöarbetet som cheferna tycker är ett bra stöd. Det gör att de på ett lätt sätt kan få en överblick vad som ska genomföras under året. Vid intervjun framförs vidare att det tidigare hände att saker glömdes bort men med årshjulet där alla moment är inskrivna har de ett bra stöd.

På förvaltningsnivå görs en årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet och de olika delarna som ingår där. Varje chef får göra en redovisning av enhetens SAM under året och redovisningen granskas sedan på förvaltningsnivå. Vid granskningens

2

² Hållbart medarbetarengagemang (HME) en modell och en enkät för att kontinuerligt utvärdera och följa upp arbetsgivarpolitiken i kommuner och regioner med fokus på Hållbart medarbetarengagemang (HME). Modellen har tagits fram av SKR och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA).

genomförande uppges att på grund av pandemin har man ännu inte genomfört den förvaltningsövergripande sammanställningen. Tanken är att förvaltningen ska ta fram en handlingsplan för arbetsmiljöarbetet.

Vid vår granskning framförs att det förekommer att man missar att göra riskanalyser inför förändringar och att det här finns ett lärande att göra hos cheferna. Enligt uppgift vid vår granskning påminner personalavdelningen ständigt om riskanalyser.

Organisatorisk och social arbetsmiljö följs bland annat upp genom medarbetarenkäten som genomförs vartannat år. Under 2020 har också en chefsenkät genomförts med alla kommunens chefer. Vid våra intervjuer framförs att man gärna skulle se att den genomfördes varje år.

När medarbetarenkäten genomförts får cheferna tydliga instruktioner från Personalavdelningen om tidsplan samt hur de som chefer ska arbeta med resultatet av enkäten. Cheferna kan få stöd från Personalavdelningen eller från extern konsult i de fall de behöver stöd med att arbeta vidare med resultatet av medarbetarenkäten.

Vid vår granskning framförs att uppföljning/hantering av problem i grupper som visat lågt resultat på medarbetarenkäten påverkas av ekonomiska aspekten som gör det svårt att vidta de åtgärder som man ser att det finns behov av. Vidare framförs att det hade varit en fördel om de hade haft kompetens inom kommunen för att hantera t.ex. problem i arbetsgrupper i stället för att vara tvungen att ta in konsulter då det ofta är ganska kostsamt. I dagsläget får de prioritera de arbetsgrupper där de anser att det finns störst behov.

Inom vård och omsorgsverksamheten kan enhetscheferna ha många medarbetare direkt underställda sig. Vid vår granskning får vi information om att en chef kan ha upp till 57 tillsvidareanställda medarbetare underställda sig. Till det tillkommer både månadsanställda vikarier och timvikarier. I budgetförslaget 2021 står att nämnden har en målsättning att varje chef ska ha högst 30–35.

Vid vår granskning framförs att de rent generellt har problem med chefsförsörjning inom vård- och omsorgsverksamheten. Vid våra intervjuer framförs vidare att det ansträngda förhållandet till Kommunal har påverkat kompetensförsörjningen negativt när det gäller chefsrekryteringen.

Vid vår granskning framförs att relationen till Kommunal är ett arbetsmiljöproblem för förvaltningens chefer.

Vid våra intervjuer framförs att cheferna skulle önska att dialogen med fackliga företrädare skulle finnas mer nära ute i verksamheten. Enligt de intervjuade cheferna är förhållande till fackförbundet Kommunal ansträngt och det saknas en bra dialog.

Enligt uppgift vid våra intervjuer har överordnad chef kontroll på att alla chefer går de arbetsmiljöutbildningar som de ska genomgå för att ha ansvar för arbetsmiljöuppgifterna. Vid våra intervjuer framförs dock från cheferna att de efterlyser andra arbetsmiljöutbildningar än de som kommunen erbjuder för att ytterligare stärka sina kunskaper inom arbetsmiljöområdet.

Förutom arbetsmiljöutbildningarna finns en utbildning "Diplomerad chef" som nya chefer i förvaltningen ska genomgå.

3.3.2.2 Bedömning

Enligt vår bedömning finns det bra rutin för att följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet inom verksamheterna. Som vi påpekade under kap 3.2.32, saknas dokumenterade rutiner och stöd för hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska bedrivas. Vi anser det kan medföra att det finnas en risk för att arbetsmiljöarbetet genomförs på olika sätt i verksamheterna och med olika god kvalitet.

Vi ser också som en brist att de arbetsmiljömål som är fastslagna i arbetsmiljöpolicyn inte har brutits ned i nämndens verksamhet.

Vidare anser vi att det bör finnas dokumenterat vilka arbetsmiljöutbildningar respektive chef genomgått för att säkerställa att alla har erforderlig kompetens och att den hålls aktuell.

3.3.3 Samarbete med fackliga företrädare

3.3.3.1 Iakttagelser

Det varierar i verksamheterna hur väl det är försett med skyddsombud. Inom LSS-verksamheten finns det skyddsombud medan det är lite mer varierande inom hemtjänsten.

Cheferna framför att de gärna ser att det finns skyddsombud på alla arbetsplatser men att det kan vara svårt att få anställda att ta på sig denna uppgift. Cheferna uppger att de försöker uppmuntra personalen att ta på sig uppdraget som skyddsombud. Arbetsgivaren gör dock ingen planerad aktiv insats för öka antalet skyddsombud.

Personalavdelningen genomför gemensamma utbildningar för chefer och skyddsombud.

Personalavdelningen har under en längre tid genomfört ett stort antal aktiviteter tillsammans med representanter från både förvaltningen och den facklig organisationen Kommunal. Personalavdelningen har också haft handlingsplaner där utbildningar som förtroendefullt samarbete och konflikthantering anordnats. Även dialogmöten med och utan ombudsman har genomförts samt möten med representanter från både SKR och Kommunal centralt. Insatserna har dock inte gett önskad effekt. Utbildningar genomförs också kontinuerligt med chef och skyddsombud gemensamt i arbetsmiljöfrågor tillsammans med Företagshälsövården. Fördjupningsutbildningar och stöd erbjuds också kontinuerligt samt när behov uppstår.

3.4 Åtgärder med anledning av Covid-19.pandemin

3.4.1.1 Iakttagelser

På övergripande kommunledningsnivå har respektive förvaltningschef informerat kommunens stabschef om den egna förvaltningens lägesbild varje vecka. Stabschefen har därefter gjort en samlad lägesbild för kommunen som tillsammans med information från Regionens smittskyddsenhet och Länsstyrelsen delgetts kommunledningens

Köpings kommun

Granskning av kommunens styrning och uppföljning av arbetsmiljöarbetet

2021-03-05

informations och beslutsgrupp. Förvaltningschefer har därefter informerat sina chefer och medarbetare om kommunens lägesbild och där tillhörande rekommendationer från Folkhälsomyndigheten.

Staben har bemannat med kanslichef som stabschef samt representanter från kommunikationsavdelningen, personalavdelningen, beredskapssamordnare och säkerhetssamordnare.

Personalavdelningen har informerat kommunens centrala skyddskommitté vid regelbundet inplanerade extra möten. Inledningsvis under pandemin genomfördes detta varje dag för att därefter genomföras en gång per vecka.

På detta sätt har frågor fångats upp från de fackliga organisationerna för att delges stabsorganisationen och vidare till kommunledningsgruppen vid behov.

För att ge en samlad information om arbetsmiljö och arbetsrätt under pandemin har personalavdelningen skapat ett dokument HR nytt som har delgetts samtliga chefer och MBL-forum/centrala skyddskommitté i kommunen. HR-nytt har cheferna kunnat använda vid information på personalmöten i verksamheterna.

Under perioden 15 april till 15 oktober genomfördes en tillfällig omorganisation av de två bemanningseenheter som finns i kommunen. Bemanningseenheterna organiserades då under på personalavdelningen. Detta var en viktig förutsättning för att kunna organisera bemanningsfrågorna samlat för hela kommunens verksamheter

Arbetsmiljögrupperna har haft tätare möten under pandemin och kommunens centrala skyddskommitté har haft möte 1gång i veckan.

Personalavdelningen meddelade cheferna att de skulle göra särskilda riskbedömningar med anledning av pandemin. Riskbedömningarna samlades in av personalavdelningen. Riskbedömning ska vara ett levande dokument och uppdateras kontinuerligt. Enligt uppgift vid våra intervjuer är den HR-generalist på Personalavdelningen som är kopplad till förvaltningen bra på att påminna cheferna om detta.

Inom vård- och omsorgsförvaltningen bildades snabbt en samordningsgrupp vid pandemins utbrott. Samordningsgrupp bestod av delar av förvaltningsledningen, kommunikatör och samt medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS). Denna grupp träffades dagligen och gick igenom alla tänkbara risker som kan uppstå i verksamheterna. De har också lagt stort fokus på information. På kommunens hemsida finns all information om pandemin samlad på ett ställe.

Det fanns en oro hos personalen i verksamheterna för att arbeta med brukare som var sjuka i Covid-19-pandemin. Förvaltningen tog snabbt hjälp av vuxenutbildningen som hjälpte till att ta fram utbildning för personalen

I samband med utbrottet av pandemin ändrades snabbt rutinerna. De stängde ner dagverksamheten och växelvården och personalen blev flyttad.

I förvaltningen har det varit många som inte arbetet med sitt grunduppdrag utan har fått göra andra arbetsuppgifter under pandemin.

I april 2020 togs fram en riktlinje för bemanning vid omfattande frånvaro. I denna riktlinje fastställdes rutiner i de fall anställda skulle flyttas till annan arbetsplats eller andra arbetsuppgifter vid omfattande personalfrånvaro.

I början av pandemin fanns det svårigheter att få tag i skyddsutrustning vilket innebar att verksamheten fick göra sin egen skyddsutrustning. För att klara behovet av skyddsutrustning tog kommunen in en logistiker och startade ett lager

Personalen har fått speciella utbildningar i smittskydd och vid våra intervjuer framförs att regionens smittskydds-enhet har varit till stor hjälp. Åtgärder som vidtogs var att det alltid fanns en chef och en MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska) i beredskap. Bemanningseenheten hade också öppet på helgerna för att kunna stötta enheterna med vikarier vid frånvaro.

Till varje brukare har gjorts en riskbedömning och en dokumenterad beskrivning för varje brukare om vilka skyddsåtgärder som behövde vidtas.

Ett problem är att medarbetare i vissa fall har bristande språkkunskaper vilket gjort att de fått tagit fram information i form av bilder för att säkerställa att alla kan ta till sig informationen. Vid vår granskning framförs att de skulle kunna behöva säkerställa på ett bättre sätt att de anställda förstår och känner till rutiner med mera.

På Vård- och omsorgsnämndens utskott och nämndsammanträden rapporteras regelbundet situationen kopplat till pandemin och vilka åtgärder förvaltningen vidtagit. Vid vår granskning framförs att nämnden har fått en bra och tydlig information på sina sammanträden. Det har dock inte funnits några ärenden som föranlett några nämndbeslut. Vidare framförs att om de inte vetat att de hade fått hjälp med bidrag från staten hade de nog skett fler nämndbeslut. Enligt uppgift vid vår granskning har det varit en god dialog kring situationen.

Förvaltningschefen har också varit inbjuden till kommunstyrelsen för att informera om läget i förvaltningens verksamheter.

3.4.1.2 Bedömning

Enligt vår bedömning har både kommunstyrelsen och nämnden vidtagit åtgärder med anledning av pandemin. Vi kan dock inte utifrån denna granskning göra en bedömning av åtgärderna varit tillräckliga då det krävs en mer fördjupad granskning av området.

Vi ser som positivt att särskilda riskbedömningar har gjorts med anledning av pandemin.

Vi ser som allvarligt de signaler som framförs gällande svårigheter i vissa fall att kunna säkerställa att medarbetare kan ta till sig den information som ges när det gäller användande av skyddsutrustning och åtgärder för att förhindra smittspridning. Vi anser att denna fråga är så viktigt att det borde göras någon form av kunskapstest för att säkerställa att all personal har tillräckliga kunskaper när det gäller smittskyddet.

3.5 Fackliga företrädares synpunkter

Nedan redovisas de synpunkter som framfördes från Kommunals företrädare:

Det finns kraftiga problem i vård- och omsorgsverksamheten. Samarbetet med personalavdelningen fungerar på ett bra sätt. Inom hemtjänsten är det extra allvarliga problem med arbetsmiljön.

Det är många chefer som inte arbetar med systematiskt arbetsmiljöarbete på ett korrekt sätt och det finns allvarliga brister i arbetet. Kommunal upplever också att det är svårt för facket att arbeta med cheferna pga. Att cheferna har bristande kunskaper i arbetsmiljöfrågorna.

Kommunals företrädare menar att det uppfattas som de är besvärliga när de "bråkar" om arbetsmiljön men att Kommunal vill bara att cheferna ska följa arbetsmiljölagen.

SKR kommunal utbildning, inte obligatoriskt. Ser skillnad på de platser där cheferna prioriterar arbetsmiljön.

Det finns ett önskemål från Kommunal att ha ett bättre samarbete med nämnden. Vidare framförs att det varierar hur lätt det är att få skyddsombud på en arbetsplats beroende på hur väl samarbetet fungerar med ansvarig chef.

Kommunal menar att det finns även fall där chef inte följer arbetsmiljölagen och vägrar samarbeta med facket. Ett exempel som framförs är att vid personalmöten låter chefen inte medarbetare prata utan ser det som chefens egen tid att prata och att medarbetarna ska lyssna.

Nedan redovisas de synpunkter som framfördes från Visions företrädare:

Visions företrädare upplever att arbetsmiljöarbetet fungerar bra och att nämnden tar sitt ansvar med det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Förvaltningen genomför arbetsmiljöträffar och skyddskommittéträffar i vilka arbetsmiljön tas upp. Personalmöten fungerar bra och det har inte framkommit några signaler om något annat.

Risakanalyser genomförs löpande vid behov. Det händer mycket på central nivå, inte lika mycket på lokal nivå.

Det är svårt att rekrytera skyddsombud. Facket har uppmärksammat arbetsgivaren om vikten av att det finns skyddsombud och de upplever att arbetsgivaren gör det enkelt för anställda att ta på sig rollen.

Samarbete sker mellan de olika fackliga förbunden. Ett exempel är när Vision tillsammans med Kommunal stängde ner en arbetsplats pga. den fysiska arbetsmiljön.

Nedan redovisas de synpunkter som framfördes från Vårdförbundets företrädare:

De fackliga företrädarna har regelbundna arbetsmiljömöten med arbetsgivaren. Där behandlas arbetsmiljöfrågor t.ex. tillbud och olycksfall. Om det är en fråga som uppstår mellan dessa möten tar de det direkt med ansvarig chef.

Skyddskommitté och MBL-forum sker regelbundet enligt ett årshjul. Årshjulet är anpassat så att arbetsmiljömöten ligger före i tid så att man kan ta upp eventuella frågor på skyddskommittén

Årliga skyddsronder genomförs och de har också börjat med psykosociala skyddsronder. Under 2020 fick de dock skjuta på det grund av pandemin.

Vårdförbundets fackliga företrädare framför att de har ett bra samarbete med arbetsgivaren och att det är lätt att lyfta frågor samt att arbetsgivaren rättar till om det är något som är fel.

Riskbedömning inför förändring görs för det mesta och om man missat att göra det så rättas det till om de påtalar det. Riskbedömningarna görs tillsammans med de fackliga företrädarna.

De fackliga företrädarna menar att kunskapen om arbetsmiljöfrågorna kan variera hos de anställda. De kan behöva påminna sina medlemmar om att de ska anmäla tillbud och arbetsskador då de inte alltid tänker på att det kan vara det särskilt vid mindre tillbud och skador och stressrelaterade besvär.

De upplever att det ibland kan det vara svårt att hinna med sitt uppdrag som skyddsombud. De menar dock att deras chef är positiv till att man är skyddsombud och det finns förutsättningar och välvilja från arbetsgivaren.

Vårdförbundets företrädare framför att de skulle önska att kommunen och de fackliga organisationerna hade ett samverkansavtal. De menar dock att de arbetar i samverkansandan trots att de inte har ett samverkansavtal.

Det har tagit mycket tid för sjuksköterskorna att informera personalen i det dagliga arbetet under pandemin. De har haft mycket utbildningar i vårdhygien och pratat mycket om det. Vårdförbundets företrädare framför att de tycker att man över lag hanterat pandemin bra i kommunen.

3.5.1 Bedömning

Vi kan konstatera att de olika fackliga företrädarnas uppfattning skiljer om hur samarbetet fungerar med kommunen som arbetsgivare.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden i stora delar har säkerställt ett ändamålsenligt arbetsmiljöarbete. Vi menar dock att styrningen från både kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden kan stärkas ytterligare.

Vi kan också konstatera att kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden har vidtagit särskilda åtgärder avseende arbetsmiljön med anledning av Covid-19-pandemin.

Vi ser de problem som finns när det gäller kommunikationen mellan Kommunal och Vård- och omsorgsförvaltningens chefer är allvarlig och vi vill här understryka att arbetsgivar- och arbetstagarföreträdare har ett gemensamt ansvar att lösa detta.



Köpings kommun

Granskning av kommunens styrning och uppföljning av arbetsmiljöarbetet

2021-03-05

4.1 Rekommendationer

Utifrån vår bedömning och slutsats:

Rekommenderar vi kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden att:

- Tar fram handlingsplaner för hur målen som återfinns i budgeten avseende medarbetare ska uppnås.
- Bryta ned arbetsmiljömål som är fastslagna i arbetsmiljöpolicy samt ta fram handlingsplaner för hur målen ska uppnås.

Rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Ta fram rutiner och stöddokument för hur de olika delarna i det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras och dokumenteras.
- Besluta att nya chefer som inte har någon utbildning i arbetsmiljöfrågor sedan tidigare inte ska erhålla ansvaret för arbetsmiljöuppgifterna förens de har genomgått utbildningen.
- Ta fram rutiner för att dokumentera vilka arbetsmiljöutbildningar respektive chef genomgått för att säkerställa att alla har erforderlig kompetens och att den hålls aktuell.

Rekommenderar vård- och omsorgsnämnden att:

- Ta fram en rutin, t.ex. ett kunskapstest, att säkerställa att all personal inom vård- och omsorgsverksamheten har tillräckliga kunskaper när det gäller smittskyddet.

Datum som ovan

KPMG AB

Karin Helin Lindkvist
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.



2021-03-16

Kallelse till årsstämma 2021

Aktieägaren i Kommuninvest i Sverige AB, org nr 556281-4409, kallas till digital årsstämma torsdagen den 15 april 2021 klockan 17.15.

Aktieägare som önskar delta på årsstämman ska på dagen för årsstämman vara införd i den av Kommuninvest i Sverige AB förda aktieboken samt ombuds anmäla sitt deltagande via e-post till office@kommuninvest.se senast den 8 april. Deltagare som anmält sig enligt ovan kommer att få länken till det digitala mötet via e-post.

Det finns möjlighet för aktieägaren att utöva sin rösträtt via s.k. poströstning senast den 14 april. Bolaget tillhandahåller poströstningsformulär på begäran, kontakta office@kommuninvest.se.

Förslag till dagordning:

1. Stämmans öppnande
2. Val av ordförande vid stämman
3. Upprättande och godkännande av röstlängd
4. Godkännande av dagordning
5. Val av en eller två justerare
6. Fråga om stämman blivit behörigen sammankallad
7. Framläggande av årsredovisning och revisionsberättelse
8. Fastställande av resultaträkning och balansräkning
9. Beslut om dispositioner beträffande bolagets vinst enligt den fastställda balansräkningen
10. Beslut om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören
11. Bestämmande av antalet styrelseledamöter

Kommuninvest i Sverige AB (publ). Org nr: 556281-4409. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Ekonomisk förening. Org nr: 716453-2074. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Fastighets AB. Org nr: 556464-5629. Styrelsens säte: Örebro

Postadress: Box 124, 701 42 Örebro • Besöksadress: Fenixhuset, Drottninggatan 2
Tel: 010-47 08 700 • Fax: 019-12 11 98 • E-post: fornamn.efternamn@kommuninvest.se • Internet: www.kommuninvest.se



KOMMUNINVEST

Svenska kommuner och regioner i samverkan

12. Fastställande av arvoden till
 - a. styrelsen
 - b. revisorer
 - c. valberedningen
13. Val av styrelse och styrelsens ordförande
14. Fastställande av arbetsordning för valberedningen
15. Fastställande av ägardirektiv inklusive principer för ersättning till, och andra anställningsförmåner till bolagsledningen
16. Fastställande av ägardirektiv för Kommuninvest Fastighets AB
17. Bemyndigande för styrelsen att företa nyemissioner under löpande verksamhetsår
18. Beslut om plats för nästa årsstämma
19. Stämmans avslutande

Nedan anges de huvudsakliga innehållen i förslagen till årsstämman. Förslagen av mindre betydelse för bolaget har inte tagits med.

Val av ordförande vid årsstämman

Valberedningen föreslår att vice ordföranden i styrelsen för Kommuninvest ekonomisk förening väljs till ordförande på årsstämman.

Framläggande av årsredovisning och revisionsberättelse

Dokumentet kan laddas ned från bolagets hemsida www.kommuninvest.se.

Fastställande av arvoden till styrelsen och revisorer

Valberedningen föreslår att fast arvode utgår till ordföranden med 600 000 (600 000) kr, och till varje övrig ledamot med 330 000 (330 000) kr. Inga rörliga arvoden förekommer.

Valberedningen föreslår att arvode till revisorerna utgår enligt räkning.

Val av styrelseledamöter och av styrelsens ordförande

Valberedningens förslag till styrelse har följande utseende:

Ellen Bramness Arvidsson, omval
Mats Filipsson, nyval
Lars Heikensten, omval
Anette Henriksson, nyval
Catrina Ingelstam, omval

Kommuninvest i Sverige AB (publ). Org nr: 556281-4409. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Ekonomisk förening. Org nr: 716453-2074. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Fastighets AB. Org nr: 556464-5629. Styrelsens säte: Örebro

Postadress: Box 124, 701 42 Örebro • Besöksadress: Fenixhuset, Drottninggatan 2
Tel: 010-47 08 700 • Fax: 019-12 11 98 • E-post: foernamn@kommuninvest.se • Internet: www.kommuninvest.se



KOMMUNINVEST

Svenska kommuner och regioner i samverkan

Erik Langby, omval
Kristina Sundin Jonsson, omval

Ordförande: Ellen Bramness Arvidsson

Fastställande av ägardirektiv inkluderande principer för ersättning till ledande befattningshavare

Årsstämman föreslås besluta fastställa nytt ägardirektiv. I ägardirektivet anges bland annat den grundläggande synen på risk, riktlinjer om risktagande och resultat, den totala risknivån för samtliga risker i verksamheten samt specifika direktiv för enskilda riskområden, riktlinjer för utlåningsverksamheten och riktlinjer för löner samt övriga ersättningar.

Ägardirektivet tar också upp förslag till principer för ersättning till ledande befattningshavare.

Förslag till bemyndigande för styrelsen att företa nyemissioner under löpande räkenskapsår

Styrelsen föreslår att årsstämman beslutar bemyndiga styrelsen att under tiden till nästa årsstämma genomföra en eller flera nyemissioner till belopp som enligt bolagsordningen motsvarar den övre gränsen för bolagets aktiekapital om 20 000 miljoner kr och att vid emission skall den nuvarande aktieägaren Kommuninvest ekonomisk förening ha företrädesrätt att teckna de nya aktierna.

Örebro i mars 2021

KOMMUNINVEST I SVERIGE AB (PUBL)

Styrelsen

Kommuninvest i Sverige AB (publ). Org nr: 556281-4409. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Ekonomisk förening. Org nr: 716453-2074. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Fastighets AB. Org nr: 556464-5629. Styrelsens säte: Örebro

Postadress: Box 124, 701 42 Örebro • Besöksadress: Fenixhuset, Drottninggatan 2
Tel: 010-47 08 700 • Fax: 019-12 11 98 • E-post: förnamn.efternamn@kommuninvest.se • Internet: www.kommuninvest.se